VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Second class mail registration No. 1070 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 78 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, syysk. 29 p. — Tuesday, Sept. 29, 1970

Presidentti Nasser kuoli eilen

Poliisit vangitsivat Roomassa 1,000 mielenosoittajaa — Nixon ylisti paavin 'henkistä voimaa' ja USAn asemahtia

Kairo. — Arabien itsemääräämisoikeuden puolustajana ja Egyptin sosiaalisten uudistusten järjestäjänä suurta kansansuosiota maassaan ja kautta arabimaailman nauttinut Egyptin presidentti Gamal Abdel Nasser kuoli sydänkohtauksen murtamana yllättäen maanantaina. Hän oli vasta 52 vuoden ikäinen. Häneltä jäi vaimo, Tahia, sekä kaksi tyttöä ja kolme poikaa.

Noin kahdeksantoista vuotta maansa johtoasemassa ollut presidentti Nasser kuoli pian sen jälkeen kun hänen johdollaan ja vaikutusvallallaan saatiin Jordanian asevoimien ja Palestiinan sissien välinen verinen taistelu lopetetuksi Ammaniassa ja Jordanian muissa osissa.

Kauan aikaa Nasserin työkumppanina ollut Anwar Sadat, joka valittiin varapresidentiksi viime vuonna, tuli Egyptin väliaikaiseksi presidentiksi Nasserin kuoltua. Hänen tehtäväkseen tuli myös antaa kansakunnalle tieto pidetyn johtajan äkkikuolemasta. Kaikki arabien radioasemat lopettivat heti tämän tiedonannon jälkeen ohjelman lähetyksen ja ryhtyivät esittämään Koranin värsyjä.

"Gamal Abdel Nasser sai kovan sydänkohtauksen tultuaan kotiin arabien huippukokouksen päättäjäisjuhlasta", tiedoitti varapresidentti Sadat murtunein äänin. Kolme lääkäriä antoi todistuksen hänen kuolemansa aiheuttajasta

Samalla tiedoitettiin 40-päiväisen yleisen surukauden viettämisestä. Virallinen surukausi kestää kolme päivää.

Monen egyptiläisen kerrotaan itkeneen avoimesti Kairon kaduilla johtajansa menetyksestä.

Sosialistisista uudistuksistaan ja imperialismivastaisesta asenteestaan Israelin, Yhdysvaltain ja muiden maiden imperialistien jatkuvan arvostelun ja painostuksen kohteena ollut Nasser tunnettiin yhdistävänä ja yhteenliittävänä voimana noin 100,000,000 arabin keskuudessa. Hän oli kautta "kolmannen" maailman tunnettu edistyksellisestä ohjelmastaan. Nasser järjesti hyvät ja läheiset suhteet Egyptin ja Neuvostoliiton sekä muiden sosialististen maiden kesken.

Hänen viimeisinä huomattavimpina valtiomiestekoina oli USA:n välirauha-ehdotuksen hyväksyminen, mikä pakotti lopulta myös Israelin hallituksen suostumaan väliaikaisesti ampumisen lopettamiseen, ja viimeksi johdon antaminen Jordanian verisen sisällissodan lopettamiseksi.

Nasser haudataan torstaina.

NIXON TARKASTAMASSA USA:n KUUDETTA LAIVASTOA

Rooma. — Keskusteltuaan Italian johtohenkilöiden ja paavi Paavalin kanssa, Yhdysvaltain presidentti Richard Nixon meni maanantai-iltana lentäen tarkastamaan USA:n 6. laivastoa Välimerelle.

Roomassa vieraillessaan hänen kerrotaan saaneen lämpimän vastaanoton italialaisilta.

Toisaalta ilmoitetaan, että poliisit vangitsivat tuhat henkilöä oltuaan käsirysyssä mielenosoittajien kanssa, jotka halusivat osoittaa mieltään presidentti Nixonin vierailua vastaan.

Näissä kahakoissa sanotaan loukkaantuneen 10 poliisia. Poliisit käyttivät kyynelkaasua kiviä heitteleviä mielenosoittajia vastaan. Mielenosoittajien väitetään kaataneen kymmenkunta autoa.

Presidentti Nixon keskusteli koko aamupäivän Italian hallituksen edustajain kanssa. Yhtenä kohteena keskusteluissa oli lähi-idän rauhan kysymys.

Kohdattuaan pääministeri Emilio Colombon presidentti Nixon meni yllätysvierailulle Rooman Fiumicino lentokentälle tervehtiäkseen siellä Palestiinan sissien panttivankeina olleita henkilöitä, jotka vapautettiin Ammanissa viime lauantaina.

Hänen viimeisenä virallisena toimenpiteenään Roomassa oli 80 minuuttia kestänyt vierailu paavi Paavalin luona..

Sen jälkeen julkaistussa kommunikeassa sanotaan kahden johtajan keskustelleen rauhasta ja erikoisesti lähi-idästä. Siinä sanotaan lähi-idän tilanteessa olevan "vaara pettymyksistä rauhanneuvottelujen epäonnistumisesta".

Presidentti Nixon ylisti paavin henkistä voimaa (spiritual power) ja USA:n kuudennen laivaston peloittavaa (awesome) voimaa. Noin sadalle nuorelle papille pitämänsä puheen yhteydessä presidentti Nixon viittasi uudelleen USA:n kuudenteen laivastoon.

Mr. Nixon sanoi, että henkinen voima ei ole niin vanhentunut kuin kynikot olettavat, mutta hän pauloitti nämä huomautuksensa viittaamalla useita kertoja Yhdysvaltain voimakkuuteen, selitettiin Reuters-AP:n Rooman uutisessa.

Lakko jatkuu

Detroit. — USA:n lehdistön mukaan kaksi viikkoa jatkuneella General Motorsin työläisten lakolla on suuri vaikutus amerikkalaiseen talouselämään. Maurice Stans on sanonut, että 350,000 työläisen lakko "voi vakavasti hidastuttaa Yhdysvaltain talouselämän yleistä kasvua."

Molemmat osapuolet, niin työnantajat, kuin työläisetkin ovat edelleen hyvin kaukana sopimusmahdollisuudesta ja minkäänlaista vakavaa neuvottelua ei ole käyty viime päivien aikana. Työläiset valmistautuvat pitkän lakon varalta.

Lakossa olevat työläiset ovat päättäneet viedä voitolliseen päätökseen taistelunsa, jossa heitä tukevat muiden teollisuusalojen työläiset. On mm. perustettu rahastoja lakossa olevien työläisten perheiden avustamiseksi.

NL JA CANADA NEUVONPIDOSSA KALASTUSASIAIN KIISTOISTA

Torstaina alkanut konferenssi, missä käsitellään eräitä hyvin visaisia kysymyksiä, jatkuu ehkä useita päiviä

Ottawa. — Canadalaisten arviointien mukaan ehkä useita päiviä kestävä Neuvostoliiton ja Canadan edustajain konferenssi Canadan länsirannikon kalastusongelmista alkoi täällä torstaina.

Neuvostoliiton valtuuskunta lupasi tehdä kaiken voitavansa pulmakysymysten ratkaisemiseksi. Canadan kalastusasiain ministeri Jack Davis ilmaisi tyytyväisyytensä siitä, että neuvostoliittolaiset tuntuvat olevan valmiina keskustelemaan kaikista asiaan koskevista seikoista. Toisaalta canadalaisten toimesta korostettiin, että Vancouverin sataman porttikieltokysymyksestä ei Canadan taholta neuvotella.

Neuvostoliiton valtuuskunnan johtaja Igor Dokuchaev sanoi tuntevansa voimakasta vastavuoroisuuteen perustuvaa halua pulmakysymysten ratkaisemiseksi. Kalastusasiain ministeri Davis sanoi, että hän ei odota nopeata kiistakysymysten ratkaisua. Hän arveli, että hallituksen konferenssitalon entisessä asematalo-osastossa alkanut konferenssi voi kestää useita päiviä.

Canadan valtuuskunnan johtajana toimii kalastusasiain apulaisministeri A. W. H. Needler. Hänen johtamaansa 8-henkiseen neuvottelukuntaan kuuluu myös ulkoministeriön edustaja.

Ensimmäiseksi kamoksi kaskessa voi nousta se kun neuvostoliittolaiset herättävät kysymyksen Vancouverin sataman hyväksikäytöstä tarvikkeiden hankkimiseksi kalastusaluksilleen. Mr. Needlerin vastauksena siihen on ennakkotietojen mukaan, että Vancouverin sataman käyttöoikeuksista ei edes neuvotella.

Vancouverin satama suljettiin NL:n kalastusaluksilta aikaisemmin tänä vuonna hyväksytyn lain perusteella. Ja kun Yhdysvaltain satamat on entuudestaan suljettu NLn kalastuslaivoilta, niin tämä tarkoittaa, että Neuvostoliiton kalastuslaivojen pitää hankkia tarvikkeensa kotimaasta asti.

Kalastusasiain ministeri Davis sanoi torstaina, että "Vancouverin sataman sulkeminen loukkaa heitä (neuvostoliittolaisia) taloudellisesti, emmekä me halua tehdä mitän, mikä helpoittaa heitä taloudellisesti."

Hallituksen päätös siitä, että Vancouverin satamasta ei neuvotella, voi johtaa konferenssin pian paikallaan tallaamiseen sillä neuvostoliittolaiset ovat useiden kuukausien ajan vaatineet näiden satamaoikeuksien takaisin saantia.

Canadan kohdalta korostetaan konservointia (kalakannan säilyttämistä) ja turvallisuutta. Canadan valtuuskunta tulee pyytämään, että Neuvostoliitto tulisi vapaaehtoisesti rajoittamaan saaliitaan ja ryhtymään toimenpiteisiin pienempien canadalaisalusten turvallisuuden hyväksi ko. kalastusalueella. Näistä kahdesta tärkein on kalakannan säilyttämistä koskevat seikat.

Neuvotteluja mutkistuttaa se tosiasia, että Neuvostoliiton laivue kalastaa Canadan 12 mailin aluevesirajojen ulkopuolella, siis avomerellä. Canadan toimesta tullaan kuitenkin vaatimaan, että NL tunnustaa Canadan erikoisoikeudet kalakannan säilyttämisen kannalta koko rantamatalikon alueella, mikä ulottuu länsirannikolla paikoin 400 mailin päähän rannasta.

Neuvostoliittolaiset ovat jo suostuneet saaliittensa rajoittamiseen itärannikolla, kuten esim. Georgias Banksilla, Nova Scotian eteläpuolella. Myös länsirannikolla NL on pidättynyt lohikalastuksesta avomerellä.

Mr. Davis sanoi, että jos näissä neuvotteluissa ei päästä sopimukseen länsirannikon kalastuksesta, Canada tulee esittämään valituksensa kansainväliseen merilaki-konferenssiin, mikä pidetään YK:n alaisuudessa ehkä 1972.

Torjuen ilmeisesti aikaisemmin esitetyt vaatimukset sotalaivojen lähettämiseksi kalastusalueelle, mr. Davis sanoi, että Canada ei ota missään tapauksessa lakia omiin käsiinsä. Canada ei ole koskaan käyttänyt tykkivenediplomatiaa eikä käytä nytkään hän sanoi.

Quebecissa myrskyn ja Kaliforniassa metsäpalojen tuhoja

Montreal. — Kovat ukonmyrskyt ja aina 60 mailin tuntinopeudella raivonnut myrsky aiheutti sunnuntaiaamuna melkoisia vahinkoja Quebecin itäosassa. Yhdeksän ihmistä kuoli ja yksi loukkaantui vakavasti kahden auton yhteenajossa, mikä tapahtui kovassa sateessa Ascot Cornerissa, 90 mailia Montrealista kaakkoon.

Myrsky särki kattoja, mm. St. Thomas Aquinas kirkon katon St. Henri piirissä Montrealissa, kaatoi puita ja aiheutti kaikkiaan yli 20 sähköhäiriötä.

TUHANSIA TULIPALOJA PAKOON KALIFORNIASSA

Los Angeles. — Puskapalo riehui sunnuntaina kuivassa kanjonissa (rotkossa) Los Angelesin pohjoispuolella.

Suurin kontrollista pois olevista metsäpaloista Kalifornian eteläosassa ei vaarantanut sunnuntaina asutusalueita, mutta palon sammuttajat yrittivät saada estetyksi sen kulkemisen Topanga kanjoniin, mistä on kuljetettu tur vaan noin 5,000 ihmistä.

Palot ovat riehuneet kontrolloimattomina kolme päivää. Sunnuntaihin mennessä oli 2 ihmistä kuollut ja useita satoja asuntoja tuhoutunut. Noin 200,000 eekkerinalaa maata on palon kärventämänä ja tuhannet ihmiset ovat paenneet kodeistaan.

Hussein, Arafat tekivät sopimuksen Jordaniassa

Jordanian sekä sissien asevoimat on vedettävä heti pois Ammanista; 3-henkinen komitea valvomaan sopimuksen täytäntöönpanoa

Kairo. — Kuningas Hussein, sissijohtaja Yasser Arafat ja kahdeksan arabijohtajaa allekirjoittivat sunnuntai-iltana rauhansopimuksen jonka tavoitteena on Jordanian sodan lopettaminen ja tilanteen rauhoittaminen.

Sopimuksen mukaan Jordanian pääkaupungista Ammanista on poistettava välittömästi kaikki hallituksen ja sissien asevoimat sekä muodostettava 3-miehinen komitea valvomaan, että sopimuksen määritelmiä noudatetaan ja toteutetaan käytännössä.

Rauhansopimus laadittiin Kairossa, Egyptin pääkaupungissa, mutta viiden arabimaan sotilaslähetystö saapui sunnuntaina Ammaniin yrittäen lopettaa 11 päivää kestäneet taistelut.

Jordanian asevoimien "voimamies", kenttämarsalkka Habis Majali, jonka sivuuttamista sissit ovat vaatineet, määräsi ulkona liikkumiskiellon uudelleen Ammaniin kahdessa mäkiosassa seitsemästä.

Al Fatah-sissit väittivät Beirutissa toimivan radioasemansa välityksellä, että heidän sissijoukkojaan ammutaan yhä Ammanissa ja Zarqassa, mutta sissit ovat noudattaneet rauhansopimusta ja pidättyneet ampumisesta vastaamisesta.

Tunisian pääministeri Bahi Ladghan johtaa rauhansopimuksen mukaan muodostettua 3-henkistä komiteaa. Yksi komitean jäsen edustaa kuningas Husseinia ja toinen sissijohtaja Arafatia.

Kairossa tehty sopimus tuntuu antavan toistaiseksi mr. Ladghamin johtamalle komitealle miltei täydelliset hallinto-oikeudet Jordaniassa.

Se antaa kuningas Husseinen kuitenkin pitää kruununsa. Kun sopimus edellyttää sotilashallinnon lopettamista Jordaniassa, niin se tarkoittanee melko varmasti myös kenttämarsalkka Majalisin sivuuttamista.

Sopimuksen yhtenä pääkohtana on Jordanian asevoimien nopea poistuminen Ammanista normaalisille kasarmialueilleen ja Palestiinan sissijoukkojen poistuminen pääkaupungista "sisseille parhaiten sopiviin tukikohtiin", mikä tarkoittaneen Jordanian Israelin raja-aluetta.

Kuningas Husseinin ja sissijohtaja Arafatin lisäksi sopimuksen allekirjoittajina ovat Egyptin, Tunisian, Saudi-Arabian, Kuwaitin, Yemenin, Libyan, Sudanin ja Libanonin edustajat. Kairon lausunnon mukaan hätätila-huippukokous on päättynyt, mutta kuningas Hussein ja sissi-

(Jatkuu sivulla 4)

Suositteli ABM-ohjusten sijoittamista Canadaan

Uuden puolustusministerin lausunnot ristiriidassa edeltäjänsä kannanottoihin

Ottawa. — Canadan uusi puolustusministeri Donald S. Macdonald ehdotti viikonlopulla, että Yhdysvallat voisi siirtää ohjusvastaisen systeeminsä (ABM) Canadan pohjoisosaan.

Mr. Macdonald nimitettiin puolustusministeriksi viime torstaina ja hän sanoi ensimmäisessä haastattelutilaisuudessaan, että NORAD-sopimus (Pohjois-Amerikan ilmapuolustussopimus) tulisi tarkistaa uudestaan USA:n kanssa, jotta saataisiin selville onko se vanhentunut tai pitäisikö se hyljätä.

Hän sanoi NORAD-systeemin olevan mahdollisesti mitättömän, sillä se on suunniteltu neuvostoliittolaisia pommituskoneita vastaan, jotka eivät enää uhkaa Pohjois-Amerikkaa.

Tämä 38-vuotias uusi puolustusministeri selitti, ettei hänellä ole mitään tunnonvaivoja, vaikka USAn ydinkärjillä varustettuja ohjuksia sijoitettaisiinkin Canadan maaperälle, koska Canadassa on jo NORAD-sopimuksen puitteissa ydinkärjillä varustettuja raketteja.

Hän ehdotti, että olisi parempi jos Pohjois-Amerikkaa kohti ammuttavat ydinkärkiohjukset tuhottaisiin James Bayn alueella sen sijaan, että tämä tapahtuisi Toronton tai Montrealin yllä.

Mr. Macdonald sanoi, että tulisi suorittaa tutkimus, tulisiko näin tapahtumaan jos ydinkärjillä varustetut ABM-ohjukset ammuttaisiin USAn puolelta.

Uuden puolustusministerin asenne on pahasti ristiriidassa edeltäjänsä Leo Cadieuxin — nykyisen Ranskan suurlähettilään — esittämien lausuntojen kanssa.

Cadieux väitti puheissaan viime vuonna, että miehitettyjen pommikoneiden uhka oli yhä olemassa ja niin ollen NORAD-sopimus on edelleen hyvin tärkeä Canadan turvallisuudelle.

Mr. Macdonald painosti myös sitä seikkaa, että Canadan rooli NORADissa tulisi tarkistaa uudestaan aikaisemmin siinä tapauksessa, jos nyt käytävissä USA:n Neuvostoliiton välisissä SALT-neuvotteluissa epäonnistutaan.

Hän sanoi, että Canada hyväksyisi USA:n ABM-systeemin torjuntaohjukset maaperällään ainoastaan "syvästi pahoitellen".

Kaikesta huolimatta hän väitti tätä vaihtoehdoksi, jota tulee harkita hänen puolustusministerinä ottamastaan katsantokannasta.

Nixonin varalta lisää poliiseja

Rooma. — Täällä tiedoitettiin, että viikonlopulla alkaneen USAn presidentti Richard Nixonin vierailun johdosta oli Italian pääkaupunkiin kutsuttu tuhansia poliiseja maan muista osista. Nixonin vierailu alkoi sunnuntaina ja kesti kolme päivää. Vierailtuaan maanantaina USA:n 6. laivaston tukiasemiston luona presidentti Nixon matkustaa keskiviikkona Belgradiin Jugoslaviaan.

Pelko siitä, että Nixonin vierailu aiheuttaa väkivaltaisuuksia, lisääntyi sen jälkeen kun tuntemattomat henkilöt olivat sytyttäneet tuleen 13 USA:n rekisterilaatoilla varustettua autoa perjantain ja lauantain välisenä yönä. Autot oli poltettu täällä asuvien USA:n sotilas- ja diplomaattihenkilöiden asuntojen edustoilla eri puolilla Rooman kaupunkia.

Poliisipiireistä tiedoitettiin, että kaikki yksityiset amerikkalaistalot ja diplomaatit sekä sotilasvirkailijat olivat vartioinnin alaisena.

Samoissa tiedoissa kerrottiin, että kaikki Rooman ja ympäristön poliisivoimat, n. 15,00-20,000 oli määrätty hälytysvalmiuteen.

Eri puolilla kaupunkia oli maalattu seinille julisteita, joissa sanottiin mm.: "Nixon, älä turvaudu Italiaan" ja "Italia ei tule olemaan lentotukialus, josta koneet suunnataan kohti lähi-itää" sekä "Nixon on hirttäjä".

USA AIKOO ASEISTAA MYÖS JORDANIAA

Jordania on "ystävällinen" maa jolle on annettava ase- ja muuta apua

Washington. — Viikonlopulla saaduissa tiedoissa mainitaan että USA aikoo korvata uusilla aseilla Jordanian armeijan palestiinalaississien kanssa käydyissä taisteluissa menettämänsä aseet ja sotakaluston. Mutta samanaikaisesti eräs korkea-arvoinen sotilasvirkailija väitti, ettei Amerikalla ollut koskaan aikomusta käyttää suoranaista sotavoimaansa tukeakseen kuningas Husseinin hallitusta.

USA:n kannanotosta keskusteli sanomalehtimiesten kanssa apulaispuolustusministeri David Packard.

Mr. Packard sanoi, että kuningas Husseinin sotavoimien "onnistunut" vaikeuksiensa käsitteleminen ilman USAn suoranaista sekaantumista, osoitti kuinka tärkeätä osaa vie ystävälliselle kansalle annettu hyvä sotakalusto ja koulutus.

Hän sanoi kuitenkin, että tähän mennessä ei ole saatu selville kuinka paljon ja minkälaista sotakalustoa Jordania tarvitsee täyttääkseen sissien kanssa käymässään sodassa menettämänsä sotakalustonsa. Samalla hän kuitenkin huomautti, että USA varmistaa sen, jotta kuninkaallisilla "joukoilla tulee olemaan edelleen ja jatkuvasti sotilaalliset mahdollisuudet".

Packard selitteli, että Jordanian aseistaminen ei tulisi vaikuttamaan Israelin ja arabimaiden väliseen aseelliseen tasapainoon ja vihjasi, että Israel voisi olla tyytyväinen kun Jordanian tilanne vakiintuisi.

Ulkoministeriöstä tiedoitettiin myös, että kuningas Hussein oli esittänyt Yhdysvalloille hätäapupyynnön ruokatarpeiden saamiseksi, että voitaisiin ruokkia tuhannet nälkäiset.

Ruokatarpeita on luvattu lähettää niin pian kuin mahdollista, mutta aseiden Jordanialle antamisen koskevasta ajankohdasta ei ilmoitettu.

VIIME TIEDOT

Los Angeles. — Los Angelesin lähettyvillä riehuneen puskapalon vaara väheni maanantaina jossain määrin, mutta se levisi väkirikkaan San Diegon esikaupunkien edustalle asti. Se tuhosi ainakin 170 asuintaloa 30 mailia pitkällä ja 160,000 eekkerinalan suuruisella alueella San Diegon itäpuolella olevalla vuoristoalueella.

Beirut. — Arabien rauhanvoimat saapuivat maanantaina Jordaniaan valvoakseen rauhansopimuksen täytäntöönpanoa. Nämä 100 miehiset rauhanvoimat koostuvat Egyptin, Sudanin, Saudi Arabian, Tunisian ja Kuwaitin asevoimien edustajista. Ne saapuivat Jordanian pääkaupunkiin Ammaniin kahdessa eri saattueessa. Rauhanvoimien komentajana toimii kenraali Ahmed Abdulmajid Hilmi, Egyptin armeijasta. Heti Ammaniin saavuttuaan kenraali Hilmi vetosi Jordanian ja Palestiinan sissien komentajiin kehoittaen heitä noudattamaan rauhansopimuksen määritelmiä.

Toronto. — Kolmannen kerran viimeksikuluneen 10 kuukauden aikana on Toronton kansainväliselle lentokentälle lähetetty kultalähetys hävinnyt matkalla. Viimeksi, syyskuun 22 pnä, katosi 59 paunaa painava kultaharkko, jonka arvo on $24,240. Se oli lähetetty Edmontonista Ottawaan. Poliisi ilmoitti varkaudesta vasta maanantaina.

Rooma. — Suurta väittelyä Italiassa aiheuttanut ehdotus avioerolaiksi alistettiin maanantaina senaatin käsiteltäväksi. Tämän "rajoitetussa määrässä" avioeroja myöntävän lakiehdotuksen tulee ilmeisesti Vatikaanin kiivaasta vastarinnasta huolimatta hyväksytyksi. Se on aikaisemmin jo hyväksytty alahuoneen istunnossa.

RAKENNUSALAN KIISTA LAINLAATIJAKUNTAAN

Quebecin rakennustyöläisten edessä on hallituksen kolmivuotinen sanelusopimus

Quebec. — Quebecin kansalliskokouksen (lainlaatijakunnan) eräs komitea aloitti torstaina kuulustelut, joiden lopputuloksena on todennäköisesti se, että Quebecin hallitus kirjoittaa koko maakunnan rakennusteollisuudelle kolmivuotisen työehtosopimuksen.

Tämä siirto, mitä pidetään edelläkävijänä (precedent) Quebecin ekonomian yksityis-sektorilla, on seuraava askel sen jälkeen kun Kansalliskokouksen kahdelle uniokeskukselle viidelle työnantajayhdistykselle määräämä pakollinen 30-päiväinen sovittelukausi ei tuottanut toivottua tulosta, eli sopimusta maakunnallisen työkiistan sopimiseksi rakennusalalla.

Kovaotteinen "takaisin työhön" laki hyväksyttiin Kansalliskokouksen istunnossa elokuun 8 päivänä 25 päivää kestäneen rakennusalan lakon lopettamiseksi pakottamalla kaikki osapuolet (pääasiassa uniot — V) viimeiseen yritykseen työehtosopimuksen hyväksymiseksi maakuntahallituksen nimittämän sovittelijan avustamana. (Kahteen eri uniokeskukseen kuuluvien rakennustyöläisten rivien hajanaisuuden vuoksi, alan uniot suostuivat noudattamaan tätä Bill 290-nimellä tunnetun "takaisin työhön" lain lain määräystä — V.)

Kun nyt umpeen kuluneen 30-päiväisen pakollisen sovittelukauden aikana ei päästy sopimukseen, Quebecin Kansalliskokouksen työ- ja miesvoimakomitea (labor and manpower) aloitti ak. osapuolten ar-

(Jatkuu sivulla 4)

PÄÄM. TRUDEAU SUORITTI HALLITUSREMONTIN

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau järjesteli uudestaan hallituksen ministeripaikkoja viime viikon lopulla nimittäen kaksi ministeriä uusiin tehtäviin. Kahdesta salkuttomasta ministeristä tehtiin täysiä ministereitä ja yksi ministeri "alennettiin" salkuttomaksi ministeriksi.

Ottawassa suoritettiin hallituskoneistossa seuraavat muutokset:

— Salaneuvoston presidenttinä ja alahuoneen hallitusryhmän johtajana toimineesta 38-vuotiaasta Donald Macdonaldista tehtiin maan uusi puolustusministeri.

— Työvoima- ja siirtolaisministerinä toimineesta 49-vuotiaasta Allan J. MacEachenista tehtiin alahuoneen hallitusryhmän johtaja ja salaneuvoston presidentti.

Salkuttomana ministerinä Canadan vehnälautakunnan asioista huolehtineesta 38-vuotiaasta Otto Langista "leivottiin" täysivaltainen työvoima- ja siirtolaisministeri.

Hallituksen tuloministeriksi nimitettiin 39-vuotias Herb Gray. Hän jatkaa kuitenkin edelleen tutkimusten suorittamista ulkomaalaisten omistuksista Canadassa, siis tehtävästä, jonka hän aloitti toimiessaan salkuttomana ministerinä.

Postilaitoksen asioista huolehtimaan nimitettiin 44-vuotias Jean-Pierre Cote, mutta hän menettää täysivaltaisen ministerisalkkunsa, joka hänellä oli toimiessaan tuloministerinä.

Mr. Kierans on edelleen kommunikaatioministerinä, mutta luopuu postilaitoksen hoitamisesta. Postilaitoksesta huolehtineena ministerinä mr. Kierans on ollut viimeiset kaksi vuotta "kuumassa vedessä".

Uuden tehtävänsä puitteissa mr. Cote joutuu nyt samoihin hommiin mitä hän hoiti kolme vuotta sitten. Mutta hallituksen järjestelmämuutoksen johdosta hänen vuotuinen palkkansa laskee $7,500 eli 35,000 dollarista 27,500 dollariin.

Vuonna 1968 hallituksen suorittamien järjestelymuutosten yhteydessä postikonttori siirrettiin kommunikaatioministeriön puitteisiin ja sen jälkeen se ei ollut itsenäisen ministeriön kirjoissa ja tämän johdosta sitä ei voi myöskään hallita täysivaltainen itsenäinen ministeriö ja ainoastaan salkullinen ministeri on oikeutettu $35,000 vuosipalkkaan.

Myöhemmin selitettiin, että v. 1969 hyväksytyn "Halituksen järjestämislain" mukaan postilaitos on edelleen kommunikaatioministeriön alaisuudessa. Tämän perusteella mr. Kierans tulee edelleen allekirjoittamaan postilaitoksen tär keimmät asiakirjat.

Käytännöllisesti katsoen postihallinto on kuitenkin mr. Coten alaisuudessa ja mr. Cote tulee, pääministeri Trudeaun sanoja lainaten, keskittämään huomionsa 'inhimillisiin ongelmiin", mistä mr. Kierans ei ilmeisestikään ymmärrä yhtään mitään, kuten postityöläiset ovat selittäneet.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Avaruuslennon suursaavutus

Niin länsimaiden kuin Neuvostoliitonkin asiantuntijat ovat korostaneet neuvostoliittolaisen Luna 16. avaruusaluksen Kuututkimussaavutuksen tärkeyttä nimenomaan pitkän tähtäyksen perusteella.

Useilla muilla aloilla ilmeisesti Neuvostoliitosta jälessä olleet Yhdysvaltain avaruustutkijat saivat Kuu-tutkimuksessa selvän etumatkan Apollo-lennoilla, joiden kohokohtina oli miesten lasku Kuun pinnalle ja sieltä pintanäytteiden tuonti maahan.

Nyt suoritti Neuvostoliiton miehittämätön Luna 16. samanlaisen Kuu-näytteiden tuonnin takaisin maahan. Mutta kysymys ei ole ilmeisestikään vain "aikaisemmin suoritettujen" tekojen toistamisesta, vaan myös uuden uran avaamisesta. Länsi-Euroopan johtavat avaruustutkijat ovat ylistäneet Luna 16. saavutusta uuden ajanjakson avaukseksi avaruustutkimuksen alalla.

Länsi-Saksan (Bachumissa olevan) avaruustutkimusinstituutin johtaja Heinz Kaminski sanoi, että "Luna-malliset kauhojat edustavat 'paljon turvallisempaa' varotoimenpidettä maan suojelemiseksi taivaankappaleitten tuntemattomia bakteereja vastaan". Englantilaisen Jordell Bank-observatorion kuuluisa johtaja tri Bernard Lovell sanoi Lunan onnistumisen Kuu-pinta näytteiden tuonnissa tarkoittavan että tällaisia näytteitä voidaan tuoda vielä tämän vuosikymmenen aikana maahan myös Marsista.

Neuvostoliittolainen kosmonautti Aleksei Yeliseyev sanoi Luna 16. "onnistuneen ihmiselämää vaarantamatta ja ilman tarpeettoman suuria rahamenoja".

Varsinkin tulevaisuuden avaruustutkimusten — Marsin ja Venuksen maaperätutkimusten — kannalta katsoen, Luna 16. saavutus avaa todella aivan uudenlaisia mahdollisuuksia. Se on aikakautemme yksi suursaavutus.

Uusi sopimus tarpeellinen

Kuten lehtemme uutisosastolla kerrotaan, Canadan ja Neuvostoliiton edustajat kokoontuivat viikon lopulla Ottawassa keskustelemaan Canadan länsirannikon kalastusongelmista, sisältyen niihin Canadan puolelta kysymys kalakannan säilyttämisestä, kalastaja-alusten turvallisuudesta, sekä Neuvostoliiton puolelta mm. Vancouverin sataman hyväksikäytöstä jne. Alustavien tietojen mukaan kokous jatkuu useita päiviä. Asian taustakysymyksiä selvittääksemme lainaamme hieman lyhennettynä kalastajain union "The Fisherman"-lehden elokuun 21 pnä julkaiseman toimituskirjoituksen, missä suurella asiantuntemuksella käsitellään kysymystä mm. seuraavasti:

— Kalastusasiain ministeri Jack Davis kirjoitti viime syksynä The Fisherman-lehdelle ilmaisten pääasiallisesti hyväksyvänsä meidän esityksemme, että Canadan tulisi ryhtyä aloitteentekijäksi ja kutsua kaikkien Pohjois-Tyynellämerellä kalastavien maiden, myös Neuvostoliiton edustajat konferenssiin, missä neuvoteltaisiin uudesta kalastussopimuksesta, mihin voisivat yhtyä muutkin maat sikäli kun ne saavat kalastuslaivueita pitkien matkojen päässä kalastamista varten. Ministeri Davis ilmoitti meille, että hän on suositellut tätä esitystä ulkoasiain ministeri Mitchell Sharpille. Ja mitä on hallitus tehnyt? Ei mitään.

Nyt Davis sanoo haluavansa esittää Neuvostoliitolle, että se liittyisi nykyiseen sopimukseen. Mutta jos Neuvostoliittoa pyydetään liittymään nyt vanhettuneeseen sopimukseen, joka laadittiin kylmän sodan olosuhteissa USA:n tavoitteena ollen Neuvostoliiton jättäminen kokonaan ulkopuolelle, se on vallan toinen kuin ehdotuksemme, että Neuvostoliitto osallistuisi muiden maiden kanssa keskusteluun uudesta sopimuksesta, missä huomioitaisiin kaikki nykyhetken realiteetit.

Realiteetteina ovat Canadan ja Yhdysvaltain jokien tuottamat lohikalastualueet, joiden suojelemiseksi sopimus pitäisi tehdä. Ne ovat uhattuina Japanin ja Etelä-Korean syväveden kalastusoperaatioiden takia — eikä Neuvostoliiton kalastuslaivojen operaatiosta — viimeksimainitun pidättyessä vapaaehtoisesti lohenpyynnistä.

Huolimatta Canadan ja Yhdysvaltain kalastajain kirpeistä protesteista, Japani pyytää lohia syvällä merellä kalastussopimuksen määrittelemän kielletyn rajan (abstention line) länsipuolella, mistä alunperin luultiin saatavan Aasiasta lähtöisin olevia lohia, mutta, kuten on osoittautunut, kalastajien saaliiksi joutuu Bristol Bayn ym. kutupaikkojen lohet. Välttäen kaikkia protesteja ja lupauksia, Etelä-Korea liittyi viime vuonna tähän kalastukseen ja kaikki merkit viittaavat siihen, että sen laivat tulevat sinne uudelleen ensi vuonna.

Tämä on todellinen vaara lohikalastukselle, heikentäen ja uhaten tuhota jopa nykyisenkin sopimuksen tehokkuuden. Mitä Etelä-Korea voi tehdä tänään, sen voivat tehdä muut maat huomenna, sillä niitä ei sido mitkään sopimukseen liittyvät pidättymiset.

Jo niin varhain kuin v. 1959 UFAWU (kalastajain unio) oli isäntänä neljän maan kalastusjärjestöjen konferenssissa Vancouverissa, missä Neuvostoliiton valtuutetut liittyivät Canadan, Yhdysvaltain ja Japanin edustajiin suositellen "Canadan, Yhdysvaltain ja Japanin välistä kolmen vallan sopimuksen mukaista (uutta) sopimusta entistä tehokkaamman tutkimustyön suorittamiseksi siitä, miten voidaan säilyttää lohikalastusmahdollisuudet ja muut arvokkaat resurssit Pohjois-Tyynellämerellä. Sitä seuranneen yli kymmenen vuoden aikana Canadan hallitus ei ole vastannut tähän vetoomukseen.

Canadalaiset uistinkalastajat harjoittavat kalastusta Big Bankilla ja muilla länsirannikon alueilla 12-mailisen aluevesirajan ulkopuolella, toivoen oikeutetusti, että heidän pitäisi olla vapaita kilpailusta perinteellisillä alueillaan. Ja on kohtuullista olettaa, että Canada pääsee sopimukseen Neuvostoliiton kanssa Neuvostoliiton uistinkalastajain operaatioiden rajoittamiseksi niillä vesillä.

Heikkoutena sellaisessa sopimuksessa, minkä Canada voi tehdä Neuvostoliiton kanssa, on se, että sillä ei ole vaikutusta muihin kalastusta harjoittaviin maihin, jotka lähettävät laivojaan Pohjois-Tyynellemerelle. Ja British Columbian kalastajain tulee katsoa vasten kasvoja sitä tosiasiaa, että muutaman vuoden kuluessa, kun kalastuspainostus kasvaa, muidenkin maiden kuin Neuvostoliiton ja Japanin laivat tulevat kalastamaan vesistöillemme.

. . . . Ainoa tehokas keino lohiemme suojelemiseksi, kaikkien lohikalastajain suojelemiseksi, on lohikalastuksen kieltäminen syvällä merellä.

Kalastajat ovat kyllästyneitä siitä, että heidän tarpeitaan käytetään muihin tarkoituksiin. Pohjoisen-Tyynenmeren uusi kalastussopimus on laadittava. Haluaako Trudeaun hallitus odottaa niin kauan, että muu kehitys pakottaa siihen? Vai tuleeko se vastaamaan puheet teoilla ryhtymällä aloitteentekoon järjestääkseen konferenssin keskustelemaan uudesta kalastussopimuksesta, mikä perustuu ehdotuksiin, joiden perusteella kaikki kalastajat voivat yhdistää rivinsä.

Englannin ammattijärjestöjen vuosikokous Brightonissa

Englannin ammattiliittojen keskusjärjestö TUC piti pari viikkoa sitten viisi päivää kestäneen 102. vuosikokouksensa Brightonissa. Tilaisuus jäi ulkomaiden lehdistössä käytännöllisesti katsoen kokonaan huomioimatta, kun lentokonekaappaukset ja niiden luoma jännittynyt tila vei lehtien ylimääräisetkin palstat. Kuitenkin Brightonissa suoritettiin merkittävää linjan vetoa. Kokouksessa käytetyt puheenvuorot ja hyväksytyt päätöslauselmat koskivat pääasiassa Englannin sisäisiä taloudellisia ja teollisuussuhteiden asioita. Poikkeuksen muodosti vain EEC:hen liittyminen, joka oli tavallaan ainoa aihe, jota voitiin pitää myös ulkopoliittisena.

Kokouksessa todettiin yksimielisesti, että konservatiivit yrittävät tehdä ammattiliitosta "kummituksen", joka oli syypää kaikkiin Englannin taloudellisiin epäonnistumisiin alkaen huonoon suuntaan kääntyneestä maksutaseesta ja jatkuen aina hintojen nousuun sekä tuotannon hitaaseen kasvuun. Kaikki paha on lähtöisin työläisistä, konservatiivit syyttävät.

Pahan alku on muka työläisten lakkoilussa parempien palkkojen puolesta, väitetään. Kuitenkin viime vuonna 3000 miljoonasta työpäivästä lakkojen osuus oli vain 0,1 prosenttia ja tänä vuonna vastaava prosenttiluku on 0,2 prosenttia.

Konservatiivit saavuttivat kesällä vaalivoittonsa ehkä melkoisesti yllättäen. Niinpä heidän vaalipropagandan aikainen vaatimuksensa "panna kuolaimet" ammattiliittojen suihin on saanut Heathin valtaan noustua hieman varovaisen sävyn. Konservatiivien hallituksella on kuitenkin edelleen aikeena säätää parlamentissa laki, jonka nojalla konservatiivinen työtuomioistuin määrittelisi, mikä lakko on laillinen ja mikä laiton, mistä tulee rangaistus ja mistä ei.

Lisäksi aiotaan pystyttää amerikkalaistyylinen Taft-Hartley-laki "jäähdytysajaksi", jolla lakot estettäisiin tai vesitettäisiin. Työnantajien velvollisuuksista tai pakosta heitä kohtaan ei puhuta mitään.

Jos konservatiivien hallitus aikoo todella viedä parlamentissa läpi "teollisuussuhteita" koskevan lakisuunnitelmansa sellaisena kuin se on aikaisemmin julkisuudessa esitetty, niin se merkitsee 50 vuoteen vakavinta hyökkäystä ammatillisesti järjestäytynyttä Englannin työväestöä vastaan, kuten metallityöläisten ammattiliiton puheenjohtaja H. Scanlon lausui. Kokouksessa todettiinkin, että tässä tapauksessa ammattiliitot tiivistivät rivinsä yhtenäiseen taistelurintamaan.

Toisaalta kokouksessa todettiin, että ammattiliittojen ei pidä provosoida itseään, tulla vedetyksi taistelukentälle ennen kuin tiedetään, mistä taistelussa on todella kysymys.

Nyttemmin tiedetään, että Heathin hallitus on menettänyt aika tavalla sotaisuudestaan ammattiliittoja vastaan ja lähiviikkoina se aikoo antaa TUC:lle asiakirjan neuvottelupohjaksi "teollisuussuhteiden" laista. Ammattiyhdistysliikkeen on sisällä sovittava uudistuksistaan ilman hallituksen puuttumista ja pakkoa ,kokouksessa todettiin.

Kun on käynyt ilmeiseksi, että konservatiivien hallitus aikoo pysäyttää eri työläisryhmien palkankorotusvaatimusten aallon torjumalla ensin julkisella sektorilla, nimittäin parhaillaan neuvottelujen alaisena olevat kunnantyöntekijöiden ja kaivostyöläisten (Englannin hiilikaivokset on kansallistettu), palkankorotusvaatimukset, tuomittiin Brightonissa tällaiset aikeet jyrkästi. Edessä olevat viikot ja kuukaudet tulevat olemaan sangen vaikeita Englannin palkkarintamalla.

Kysymys on Englannin liittymisestä EEC:hen aiheutti Brightonissa kaikkein laajimman ja kärjekkäimmän keskustelun. Kokouksessa kävi selvästi ilmi, että ammattiliittojen valtuutettujen ylivoimainen enemmistö oli liittymistä vastaan. Kattilatyöntekijäin ammattiliiton edustaja McCarvey lausui suoraan, että Rooman sopimuksen hyväksyminen vahingoittaa englantilaisia sosiaalisesti, taloudellisesti ja poliittisesti sukupolvia eteenpäin. Se riistää kansalta kontrollivaltuuden valitsemansa hallituksen suhteen. Se on poliittinen askel, jolla on suunnaton taloudellinen hinta. Olemme astumassa junaan, jonka pääteaseman vain Jumala tietää, McCarvey alusui. Hän sai myrskyisät suosionosoitupkset valtuutetuilta.

Taitavasti operoiden TUC:n pääneuvosto sai kuitenkin kokouksessa läpi oman kompromissiehdotuksensa, jonka mukaan "odotetaan ja katsotaan", mitä EEC:n kanssa käytävistä neuvotteluista kuuluu, ts. mitkä ovat liittymisehdot. Tämän jälkeen kutsutaan TUC:n ylimääräinen kokous päättämään lopullisesti asiasta. EEC:n kannattajat saivat vain alle 10 prosenttia valtuutettujen äänistä. Kompromissiehdotus taas meni läpi melkoisella enemmistöllä, kun eräät suuret ammattiliitot pidättyivät äänestämästä.

Libra.

Marsalkka Gretshko:

USA edistää sodan pesäkkeitä

Moskova. — Marsalkka Andrei Gretshko on antanut päiväkäskyn panssarivaunujoukkojen päivän johdosta, päivää vietettiin viime viikolla. Marsalkan päiväkäskyssä sanotaan mm.: — Neuvostoliitto kulkee varmoin askelin kohti kommunismia, lujasti ja johdonmukaisesti noudattaen rauhanomaista leniniläistä ulkopolitiikkaa.

Mutta kansainvälisen imperialismin hyökkäävät voimat pyrkivät Yhdysvaltain johdolla jarruttamaan ihmiskunnan sosiaalista kehitystä, sekaantuvat kansojen elämään ja sytyttävät sotapesäkkeitä maapallon eri kulmilla ja laajentavat asevarustelua.

Tässä vaikeassa ja jännittyneessä tilanteessa kommunistinen puolue ja neuvostohallitus pitävät huolta maan puolustusmahdin lujittamisesta ja asevoimien, myös panssarijoukkojen varustamisesta nykyaikaisella taisteluteknIikalla ja aseilla, totesi marsalkka.

Päiväkäskyn mukaan päivää juhlittiin ilotulituksin Moskovassa, liittotasavaltojen pääkaupungeissa ja sankarikaupungeissa.

Myös pääkaupungin lehdet osoittivat suurta huomiota panssarijoukkojen päivälle.

Rahapula vaivaa USAn yliopistoja

New York. — "Yliopistot köyhyyden kourissa" otsikolla kirjoittaa "New York Times" siitä vaikeasta tilanteesta, johon Yhdysvaltain korkein opetus on joutunut.

Korkeakoulut ovat uuden lukuvuoden alkaessa erittäin suurissa taloudellisissa vaikeuksissa. Lamakausi maan taloudessa ja hallituksen suorittamat varojen supistukset tutkimustyön osalta ovat olleet ankaria iskuja vieläpä kaikkein etuoikeutetuimmille yliopistoille. Budjetin vajaus esimerkiksi Princetonin yliopiston osalta on 2 miljoonaa dollaria ja Columbian yliopiston 11 miljoonaa dollaria.

Lehti toteaa, että korkeakoulujen hallinnoilla on uuden lukuvuoden alkaessa muitakin, yhtä tärkeitä ongelmia ratkaistavanaan, nimittäin odotettavissa olevien opiskelijalevottomuuksien aiheuttamina. Yliopistojen rehtorit suunnittelevat turvallisuustoimenpiteisiin ryhtymistä". "Turvallisuudesta vastaavaa" henkilökuntaa lisätään ja se saa erikoisvalmennusta "odottamattomien tilanteiden varalta. Eräissä opiskelija kaupungeissa poliisi on taisteluvalmiudessa.

Kirjeitä

SOUDUN MM-KILPAILUJEN ERÄÄSTÄ VARJOPUOLESTA

Paikallisesta (St. Catharinesin) lehdestä sain lukea erään kansalaisemme pienen kommentin siitä kuinka "hyvää aikaa" heillä oli tansseissa ja nähtävyyksiä katsellessa suomalaisten soutajain kanssa.

Luin sitä hienolla mielipahalla. Minusta tuntuu, että eräät tosiseikat olisi pantava paikoilleen ja osa tunnustuksesta annettava myös niille meistä, jotka työskentelimme kulissien takana kaikella mahdollisella tavalla saadaksemme tämän yhdessäolon onnistumaan saamatta edes kätellä niitä poikia tai puhua heidän kanssaan.

Meillä oli täällä St. Catharinesissa kunnia järjestää soudun kolmannet maailmanmestaruuskilpailut. Siellä oli 32 maata edustettuna ja Suomesta oli 19 henkilöä.

Kysymys oli kaikkien "soutajain" yhdestä vapaapäivästä, mikä oli perjantaina, syyskuun 4 pnä. Minä olin yksi virallinen tulkki ja siinä ominaisuudessa kaupungin ajanvietekomitea pyysi minua ottamaan selvän, että voivatko kaupungin suomalaiset järjestää jonkinlaisen tervetuliaistilaisuuden Suomen soutajille. Tarkoitus oli, että siitä tulisi tosiaalinen illanvietto soutajille, mutta ilmeisesti siitä tuli poliittinen sirkus.

Me lähestyimme joitakin kanssaihmisiämme ja meillä oli tilaisuus keskustella siitä mitä ryhmämme kokonaisuudessaan voisi tehdä. Monista seikoista keskusteltiin puolesta ja vastaan ja yhtenä erikoisseikkana oli muistopalkinnon (trophy) antaminen "pojille". Kiitos siitä lankeaa minun miehelleni, jolle ei ole annettu siitä mitään mainintaa — meidät jätettiin kokonaan huomioonottamatta.

Me yritimme saada toimeksi toisen kokouksen järjestelyjen viimeistelemiseksi, mutta kaikki ovet oli meiltä suljettu huomautuksella, että asiasta ei ole mitään keskusteltavaa.

He ryhtyivät toteuttamaan ohjelmaa mistä olimme keskustelleet ja lopullisena "voittona" oli piknikki, tanssit, kahvitarjoilu ja kerätyt varat . . . Mainitut tilaisuudet eivät olleet avoinna kaikille ja nuoret vieraat eristettiin eliminoimis-prosessin perusteella melko monista ihmisistä.

Minun mielestäni, meidän tulisi suomalaisina olla ylpeitä perinteistämme, mutta täällä ei tällaisista "perinteistä" ole mitään ylpeilyn aihetta. Meidän tulisi painaa päämme häveten alas. Ryhmänä me olemme yhteistoiminnan kannalta kehnoin vähemmistöryhmä näinkin tärkeän tapahtuman yhteydessä.

Jos tämä asia olisi käsitelty asianmukaisella tavalla me olisimme todennäköisesti saaneet kannatusta ja tukea ympäristökunnista aina Hamiltonia ja Torontoa myöten. Silloin olisi meillä ollut tilaisuus, missä Suomi-vieraat olisivat tavanneet maanmiehiään aika paljon. Se olisi ollut meille kaikille erinomainen tilaisuus.

Nyt meillä on St. Catharinesissa entistä enemmän huonoa tunnelmaa, suurempia railoja välillämme, ja pahansuopaisia vihjailuja joita hirtehisesti kyllä käytetään juuri niitä ihmisiä vastaan, jotka yrittivät saada siitä todella jonkinarvoisen tilaisuuden.

Minä toivon, että se, mitä on tapahtunut täällä, olisi jonkinlaisena ohjeena ja varoituksena typeryydestä, kiihkoilusta ja pikkumaisuudesta .

Minun kohdaltani on vastenmielistä myöntää, että aikuisina ihmisinä me emme ryhmänä nousseet tässä asiassa läheskään aikuisten vaatimusten tasolle.

— R. N., St. Catharines.

KULUTTAJAIN KOKOUKSESTA

Olin toissa viikolla kuluttajain yhdistyksen (Consumers Association) kokouksessa, jossa taas selvisi minulle ennen tietämättömiä asioita. Esimerkiksi ihmeekseni sain kuulla, että eräs ruokatavara-ketjuliike käyttää vuosittain yli viisikymmentä tonnia niitä pieniä pahvilautasia, joita on kasviksien ja lihan alla ja kun tuotteet punnitaan, niin ne punnitaan näiden lautasien päällä. Viisikymmentä tonnia . . . siis näin ollen me kuluttajat saamme vähitellen niin paljon vähemmän tuotteita, joita ostamme siinä hyvässä uskossa, että saamme täyden painomäärän.

No niin . . . tämä mummo meni kauppaan, itse ottamaan selvää. Katselin valmiita lihapakkauksia, sitten kun en saanut mieleistäni pyysin, että minulle punnittaisi pauna jauhelihaa. Suuren ikkunan läpi katselin, kun lihani punnittiin, mutta ensin vaa'an päälle pantiin vihreä pahvilautanen. Valmis. Kysyin, onko tässä nyt pauna. On. No kuinka paljon tuo pahvikappale painaa? Mitä? . . . jaa tuo alus? . . . ei paljoakaan. Halusin nähdä "managerin", halusin, että jauheliha punnitaan uudellen tyhjässä vaa'assa. Niin tehtiin, ja sain kuin sainkin pakettiini vähän enempi, hyvin vähän, mutta kuvitelkaa kuinka paljon se vuodessa merkitsee suurelle liikkeelle. Viisikymmentä tonnia pahvia, ja me kuluttajat joudumme sen maksamaan.

Kokouksessa kehoitettiin kuluttajia valittamaan liikkeille alipainosta. Voihan sitä kokeilla, niinkuin minäkin tein, mutta tehdä sitä joka kerta, kun tekee ostoksensa, siitä on liian paljon vaivaa. Siihen kai nuo liikkeetkin luottavat. — ht., Toronto.

MINI, MIDI, MAXI . . .

Hyvin nuoret tytöt ja kaikki miehet pitävät Micro-Mini hametta parhaana, varttuneemmat naiset tykkäisivät pitää Miniä, siinä vähän yläpuolella polven, vanhemmat naiset tuntevat olonsa mukavaksi polvi-Minissä, mutta muotiliikkeiden yläportailta on tullut meille määräys, että Midi tai Maxi se olla pitää.

Ja kukaan ei kuulemma tykkää näistä uusista määräyksistä, mutta luulen, että ei niitä kovinkaan monta vuotta voida vastustaa. Muoti on näes sellaista, että kun yksi menee edellä, vähitellen toiset perästä, me ihmiset kun olemme sellaisia. Teemme näissäkin asioissa ihan vasten tahtoamme.

Tosiasia on että vaatetusliikkeet olivat pakoitettuja muuttamaan muotia jyrkästi, sillä on jo monta vuotta ollut helppo helmoja lyhennellä, mutta tehdä lyhyestä pitkä on mahdotonta. Me vastustamme vähän aikaa, mutta ennustan, että ei kulu pitkääkään aikaa, kun olemme takaisin nilkkoja peittävissä vaatteissa. Silloin nainen on kuulemma "ihastuttavan salaperäinen".

— hämäläinen.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Väinö Juola, Hoyle, Ont., täytti maanantaina, syysk. 28 pnä 70 vuotta.

John Linden, Sudbury, Ont., (Bel-Air Nursing Home) täytti maanantaina, syysk. 28 pnä 79 vuotta.

Eeli Ritola, South Porcupine, Ont. täyttää torstaina, lokakuun 1 pnä 74 vuotta.

Mimmi Knuuttila, Porcupine, Ont. täyttää lauantaina, lokak. 3 päivänä 86 vuotta.

Lempi Rajala, New Liskeard, Ont., täyttää sunnuntaina, lokak. 4 pnä 85 vuotta.

Bertha Kummu, Sudbury, Ont., täyttää maanantaina, lokak. 5 pnä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Richard Burtonin kerrotaan sanoneen, että hän yrittää tappaa henkilön, joka yrittää sen lentokoneen kaappausta, jossa hän on matkustajana. Vasemmalla kuvassa on George Habbash, jonka väitetään suunnitelleen äskettäin lähi-itään tapahtuneiden matkustajalentokoneiden kaappaukset. Häntä sanotaan palestiinalaisten sissien johtajaksi.

PÄIVÄN PAKINA

KAIKKENSA KÖYHILLE

Joka viides canadalainen elää köyhyydessä ja puutteessa. Ja sitä mukaa kun lisääntyy työttömien määrä teollisuuskeskuksissa ja kotikonnuiltaan häädettävien —asemaan joutuvien luku maaseudulla kasvaa myös köyhyydessä elävien luku.

Tällaisessa tilanteessa on aivan luonnollista, että köyhyydessä ja sen aiheuttamista ongelmista puhutaan nykyään muuallakin kuin työtätekevien piireissä. Vika on vain siinä, että "kaikkea hyvää köyhille toivovat isoiset" ovat valmiina antamaan puutteessa eläville kaikkensa, kunhan vain ei kosketa heidän rahakukkaroonsa eikä tehdä mitään muutoksia tähän kaikista parhaimpaan yhteiskuntaan, mikä ei tule toimeen ilman rikkaita ja köyhiä — ilman pienilukuista tuotantolaitosten omistajia ja niitä, jotka työllään luovat kaikki rikkaudet.

Pöydällämme on koko joukko leikkeleitä, missä käsitellään isoisten syvää "huolenpitoa" tai oikeammin sen puutetta köyhistä.

Vancouverissa viime viikolla pidetyssä Canadan kauppakamarin kokouksessa oli, yhden esimerkin ottaaksemme, montrealilainen talousasiain neuvonantaja Ronald MacPherson sanonut, että kaikkien punaveristen canadalaisten porvarisetien ja tätien pitäisi vastustaa ns. "taatun vuositulon" varaamista kaikille canadalaisille, sillä se tulisi hänen meriselityksensä mukaan tukahduttamaan koko talouselämän.

Hän lohdutteli rahamieskuulijakuntansa omiatuntoja vätystämällä, että "vaikka köyhyysrajan alapuolella olevan monen ihmisen asema ei ole kadehdittava, niin he (varattomat canadalaiset) ovat köyhiä vain suhteellisesti (?) puhuen . . ."

Hän sanoi aktuaalisesti köyhiä olevia ja puutetta kärsiviä olevan vain hyvin vähän.

MacPherson sanoi, että taattu vuositulo canadalaisille, mikä nostaisi kaikkien vuosiansion köyhyysrajan yläpuolelle, tulisi maksamaan $1—$5 miljardin välimailla, mikä nostaisi yli $8,000 vuodessa ansaitsevien veroa 45-prosenttisesti.

Ajatellaanpa sitä surkeutta.

Jos kaikille canadalaisille varattaisiin lakivoimaisesti taattu vuositulo, niin siitä tulisi maailmanloppua lähentelevä onnettomuus — varakkaimmille ihmisille verojen korotus!

Siinä olisi inhimillisten puutteiden vähentäminen vastatusten dollarimenojen kanssa! Sellaista ei tietenkään voi eikä saa tapahtua.

Ajatuskokeen vuoksi — minkälainen poru ja hammasten kiristys kehittyisikään, jos vaihdettaisiin osia niin, että yli kahdeksantuhatta vuodessa ansaitsevat ottaisivat köyhyysrajan alapuolella olevien paikan ja päinvastoin. Täten kyllä vähenisi köyhien lukumäärä ja lisääntyisi— yli $8,000 hankkivien määrä.

Mutta mukava olisi kuulla, minkälaisen asenteen esimerkiksi talousneuvonantaja MacPherson omaksuisi puhuessaan toisille "osakumppaneilleen", eli vuorostaan nyt köyhyysrajan alapuolella eläville?

Melko varmaa olisi, että hän löytäisi tällöin eräitä myönteisiä seikkoja taatun vuositukon ohjelmalle. Hänen mielestään olisi pelkästään leipähuolien takia välttämätöntä tehdä tällainen uudistus.

Ja kun mr. MacPherson on talousasiain neuvonantaja, niin hän huomaisi varmaan eräitä muitakin seikkoja.

Taatun vuositulon perusteella köyhimmätkin ihmiset joutuisivat asiain nykyisellään ollessa maksamaan huomattavasti enemmän veroa kuin nyt. He ostaisivat enemmän vaatteita, huonekaluja ja kaikenlaisia tarvikkeita, joiden yhteydessä maksetaan sitä "salattua veroa" (tavaraveroa, tulliveroa, myyntiveroa jne) minkä avulla valtio kahmii köyhien kukkarosta valtaosan verotuloistaan.

Sivumennen sanoen, tämä taatun vuositulon perusteella kahmittava lisävero vaikuttaisi myös niin, että muiden verot eivät kohoaisikaan siinä määrin kuin mr. MacPherson olettaa.

Toisaalta, jos Canadan köyhät saisivat taatun vuositulon, se lisäisi paljon kaikenlaisten tavarain ja palvelujen kysyntää. Siitä tulisi lisää töitä tehtaille, lisää kauppatuttavia liikkeille, lisää asiakkaita lääkäreille, lakimiehille jne.

Lyhyesti sanoen, se ei poistaisi sitä suurta eroa, mikä vallitsee rikkaiden ja köyhien välillä, se ei poistaisi omistavan ja omistamattoman luokan välisiä ristiriitoja, mutta taatun vuositulon perusteella voitaisiin lieventää vähän köyhempien ihmisten asemaa ja samalla elvyttää koko maan talouselämää alhaalta ylös asti.

Rahasäkkien päällä istujien mielestä sellainen menetelmä olisi tietenkin kerettiläisyyttä ja muutenkin suurta syntiä pyhää rahavaltaa vastaan. — Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

Suomen miehille maaotteluvoitto 116—96, tappio naisille 59—75, Kokonaisvoitto Suomelle 175—171 ja peräti seitsemän uutta Suomenennätystä juoksumatkoilla. Siinä suomalaisille muhkea päätös yleisurheilumaaottelusta Tshekkoslovakiaa vastaan, syyskuun 19 pnä.

Koko hienon maaottelumatkan saaliina tuli 14 Suomen ennätystä, joista kymmenen yleisessä sarjassa, sekä yksi sivuaminen (Kukkoahon 400 metriä). Ennätystehtailun aloitti 19 pnä Ari Salin, joka 400 metrin aidoissa alitti unelmarajan 50 sekuntia yhdellä kymmeyksellä ja saavutti ajan 49.9.

Mona-Lisa Strandvall nipisti 0,3 sekuntia naisten 200 m:n SE-ajastaan tuloksella 23,7.

800 metrin asemesta juostiin 880 jaardia, jolla Joseph Plachy yritti tosissaan Chris Carterin nimissä ollutta Euroopan ennätystä 1.47,2. Hän onnistuikin yrityksessään ajalla 1.46,7. Markku Aalto pääsi vanavedessä uuteen 880 jaardin SE-aikaan.

Molemmissa pitkissä viesteissä syntyi odotetusti uusi SE. Miesten aika (4x400) 3.07,1 alittaa peräti 2.7 sekuntia entistä ennätysaikaa. Naiset voittivat oman viestinsä (4 x 400) SE-ajalla 3.40,2.

Sekä A- että B-tyttöjen Suomen ennätykset syntyivät naisten 800 metrillä kun Sinikka Tyynelä ja Aili Virkberg kiilautuivat tshekkien väliin. Tyynelän aika 2.07,8 on A-tyttöjen ja Vickbergin 2.08,5 B-tyttöjen ennätys.

Ottelun toisen päivän erikoisuutena oli vielä se, että kiekkoa lukuunottamatta kaikki miesten lajit päättyivät (4—4) kaksoisvoittoihin.

STRACHOV-TULOKSIA

100 m aidat naiset: 1) Vera Slavicova T 13,8, 2) Sirkka Norrlund S 13,9, 3) Milena Piackova T 13,9, 4) Vuokko Leppämäki S 14,9.

3-loikka: 1) Jan Broda T 16,12, 2) Jiri Mensik T 15,95, 3) Jorma Gröhn S 15,50, 4) Ismo Salmi S 15,08.

Kiekko: — Pentti Kahma S 58,16, 2) Jaroslav Vidrna T 56,68, 3) Jorma Rinne S 56,52, 4) Petr Macak T 54,10.

10,000 m: 1) Lasse Viren S 29.15,8 2) Seppo Tuominen S 29.15,8, 3) Vaclac Mladek T 30.07,4, Vladimir Balsenek T 30.44,2.

Korkeus: 1) Jirim Palkovsky T 211, 2) Rudolf Baudis T 211, 3) Reijo Vähälä S 211 4) Arto Alarotu S 208.

4x400 m naiset: 1) Suomi (Ruth Lindfors, Riitta Hagman, Marika Eklund, Mona-Lisa Strandvall) 3.40,2 (SE) 2) Tshekkoslovakia 3.46,0.

4x400 m: 1) S (Ari Salin, Juhani Kotikoski, Ossi Karttunen, Markku Kukkoaho) 3.07,1 (SE) 2) Tshekkoslovakia 3.11,3.

LOPPUPISTEET

Miehet: Suomi—Tshekkoslovakia 116—96.

Naiset: Suomi—Tshekkoslovakia 59—75.

Yhteensä: Suomi—Tshekkoslovakia 175—171.

400 m aidat: 1) Ari Salin S 49,9, (SE), 2) Jaakko Tuominen S 51,0, 3) Frantisek Mandlik TS 52,1, 4) Miroslav Kodeja TS 52,1.

200 m. naiset: Mona-Lisa Strandvall S 23,7 (SE), 2) Marika Eklund 24,0, 3) Vlasta Seifortova TS 24,3, 4) Jana Vererkova TS 24,3.

200 m: Jiri Kynos TS 20,8, 2) Vladislav Kriz TS 20,8, 3) Raimo Vilen 2 21,0, 4) Ossi Karttunen 21,0.

Keihäs: 1) Jorma Kinnunen S 83,10, 2) Hannu Siitonen S 80,98, 3) Milos Jojtek TS 75,88, 4) Jaroslav Halva TS 73,76.

800 m, naiset: 1) Marie Otova TS 2.06,6, 2) Sinikka Tyynelä 2.07,8 (A-tyttöjen SE), 3) Aila Vickberg 2.08,5, (B-tyttöjen SE), 4) Marie Pospislova TS 2.10,4.

Pituus, naiset: 1) Jarmila Nygrynova TS 612, 2) Pirkko Helenius S 603, 3) Libuse Kladekova TS 600.

880 jaardia: 1) Josef Plachy TS 1.46,7, (uusi EE), 2) Tomas Jungwirth TS 1.48,4, 3) Markku Aalto S 1.48,8 (SE), 4) Kauko Lumiaho S 1.49,0.

3,000 m esteet: 1) Mikko Alaleppilampi S 8.40,8, 2) Tapio Kantanen S 8.41,8, 3) Petr Holas TS 8.50,6, 4) Petr Havel TS 8.55,6.

Kiekko, naiset: 1) Marie Simankova TS 48,38, 2) Marie Stribrska TS 47,00, 3) Marja-Leena Karttunen S 45,00, 4) Christine Bark S 41,38.

KOLOTOVILLE NYT KAIKKI ME:t

Neuvostoliiton Vasili Kolotov voitti kevyen raskaansarjan maailmanmestaruuden ja teki 3 uutta ME:tä painonnoston MM-kisojen jatkuessa syyskuun 18 pnä Columbuksessa. Hän aloitti ennätystehtailun tempaisemalla ylimääräisellä yrityksellä 161,5 kiloa. Tulos ylittää kahdella kilolla kisoista loukkaantumisen vuoksi pois jääneen Kaarlo Kangasniemen nimissä olleen entisen ME:n.

Sen jälkeen Kolotov rikkoi kaksi omissa nimissään ollutta ennätystä. Hän työnsi 202,5 kiloa, jolloin entinen parani 1.5 kiloa.

Yhteistulos kasvoi peräti viidellä kilolla ja uusi ME kirjattiin nyt 537,5. Kolotov oli sarjassaan täysin ylivoimainen. Muut mitalit voitettiin tuloksella 490. Yhdysvaltain Phyl Grippaldi vei kevyempänä hopean ja Unkarin Geza Toth sai tyytyä pronssiin.

Poissa olivat mm. selkävaivaiset Suomen Kaarlo Kangasniemi, DDR:n Karl Arnold ja vielä Ruotsin Bosse Johansson.

Takaisin kehään. Georgian osavaltiossa sijaitseva Atlantan kaupunki on lopultakin rikkonut USA:n yleisen "porttikiellon" ja myöntänyt Cassius Claylle lupakirjan nyrkkeilyottelua varten. Tämä tarkoittaa sitä, että Clay suorittaa ensimmäisen julkisen nyrkkeilyottelunsa lokakuun 26 pnä. Ottelussa hän kohtaa Jerry Quarryn.

Englanti karkoittaa Rudy Dutshken

Lontoo. — Englannin sisäministeriön päätös antaa karkotusmääräys entiselle länsisaksalaiselle ylioppilasjohtajalle Rudi Dutschkelle on herättänyt ankaria vastalauseita sekä parlamentissa että sen ulkopuolella.

Dutschke saapui Englantiin saamaan lääkärinhoitoa sen jälkeen kun hän oli haavoittunut vakavasti päähän ammutusta luodista Länsi-Berliinissä kaksi vuotta sitten.

Nyt on kuitenkin Englannin konservatiivisen hallituksen sisäministeri Reginald Maudling kehottanut Dutschkea, hänen vaimoaan ja kahta lastaan poisumaan maasta tämän kuun kuluessa sen jälkeen kun hän ilmoittautui opiskelemaan Cambridgen yliopistoon. Ilmoittautumisen katsotaan merkitsevän sitä, että hän on jo toipunut vammastaan.

Päätös on herättänyt vastalauseita parlamentin opposition, ylioppilasjärjestöjen ja Cambridgen yliopiston opettajakunnan piirissä.

— Rudi haluaa pysyä täällä, opiskella ja elää rauhallista ja onnellista elämää. Nyt on kaikki tämä ohitse. Jos hän palaa takaisin Saksaan, hän joutuu jälleen mukaan poliittiseen toimintaan. Mutta hän ei halua sitä, kertoi Dutschken vaimo.

Tunnettu kansantalousasiantuntija professori Joan Robinson, joka olisi ollut Dutschken opettajana Cambridgessa, sanoi karkotusmääräyksen olevan "vakava rikos Englannin akateemista vapautta vastaan".

Paavi riisuu aseista

Vatikaani. — Paavi Paavali ilmoitti päättäneensä lakkauttaa Vatikaanin sotilasosastot kuuluisaa sveitsiläiskaartia lukuun ottamatta. Näitä muita osastoja ovat kunniakaarti, Pfalzin kaarti ja Vatikaanin santarmisto.

Perustellessaan lakkauttamista paavi sanoi, etteivät osastot enää vastaa niitä tarpeita, jota varten en perustettiin. Paavi sanoi myös haluavansa taata, että kaikki hänen ympärillään muistuttaisi hänen tehtävänsä uskonnollisesta luonteesta.

Taas tiedustelukone alas P-Vietnamissa

— Pohjois-Vietnamin ilmatorjunta on ampunut alas miehittämättömän amerikkalaisen lentokoneen Vinh Phun maakunnassa. Pohjois-Vietnamin taivaalta on pudotettu jo kaikkiaan 3,361 amerikkalaiskonetta..

Pravda SSC:stä ja EFTA:sta

"Yhteenliittymät" eivät edistä markkinakysymysten helpottumista

Moskova. — Tasaveroisen ja keskinäisesti edullisen kauppavaihdon vakiinnuttaminen kaikkien maiden kesken on kansojen edun mukaista. Juuri tätä tietä esittävät YK:n kauppa- ja kehityskonferenssin Genevessä sosialistiset Neuvostoliitto ja muut sosialistiset maat kansainvälisten taloussuhteiden edistämisen kehittämiseen kehottavassa päätöslauselmaluonnoksessaan. Siinä kiinnitetään huomiota siihen, että muutamat EEC:n suorittamat toimenpiteet voimistavat syrjintää kansainvälisessä kaupassa ja vahingoittavat liiton ulkopuolella olevien valtioiden etuja, kirjoitti Nikolai Kuznetsov Pravdassa viime viikolla.

Päätöslauselmaluonnoksen käsittely osoitti, että yhteismarkkinoiden syrjintäpolitiikka herättää kasvavaa tyytymättömyyttä useissa maailman maissa. Keskustelussa todettiin mm. että "kuotosten" suorittama tuontirajoitusten yhdenmukaistaminen järjestelmän osalta muodostaa lisärajoituksia kauppavaihdolle. Kielteisiä seurauksia aiheuttaa myös EEC:n maataloustuepolitiikka, koska se kaventaa kolmansien maiden maataloustuotteiden markkinointimahdollisuuksia, todetaan kirjoituksessa.

EEC:n ulkopuolisten valtioiden tuotteiden syrjintä jarruttaa niiden tuonninen lisäämistä EEC-maihin. Se puolestaan rajoittaa tuontimahdollisuuksia EEC-maista. Kansainväliset valtiomonopoliset järjestöt, jotka ovat syntyneet "yhteenliittymisen" nimikkeen" alla, eivät edistä markkinakysymysten helpottumista, vaan niiden tarkoituksena on kamppailla maailman kapitalististen markkinoiden ja poliittisten vaikutuskenttien jakamisesta.

Länsi-Euroopan kaksi kilpailevaa ryhmittymää EEC ja EFTA ja niiden välinen tariffisota ovat esimerkiksi vaikuttaneet kielteisesti myös koko Euroopan kaupan kehittymiseen. Näiden ryhmittymien syrjintäpolitiikasta kärsivät kuitenkin vielä enemmän Afrikan, Aasian ja latinalaisen Amerikan kehitysmaat, joilla on epätasa-arvoinen asema maailman kapitalistisessa talousjärjestelmässä, kirjoittaa Kuznetsov.

Kamajoen autotehdas:

Ranska on ensimmäinen ulkomainen osallistuja

Äsken Pariisissa Ranskan ja Neuvostoliiton kesken allekirjoitetun kauppasopimusasiakirjan mukaan Ranska toimittaa Neuvostoliittoon mm. autoteollisuuden koneita 700 miljoonan frangin arvosta. Tästä summasta noin 50 prosenttia käytetään jo toiminnassa olevan Neuvostoliiton autoteollisuuden laajennuksiin ja 50 prosenttia alustavasti Kamajoen varteen rakennettavaan maailman suurimpaan kuorma-autotehtaaseen. Neuvostoliiton valtuuskunnan johtaja, varapääministeri V. Kirillin lausui allekirjoitustilaisuudessa, että Kamajoen autotehtaan osalta sopimusosa on ensimmäinen minkä Neuvostoliitto on sopinut ulkomaisten toimittajien kanssa.

Varapääministeri Kirillin korosti, että Neuvostoliitto oli toivonut nimenomaan Ranskan ensimmäiseksi osallistujaksi Kamajoen autotehdassuunnitelmaan ja toivoi, että Ranska vastaisuudessakin näyttelisi avainosaa suunnitelman toteuttamisessa. Se palvelee rauhan asiaa sekä lujittaa ystävyyttä ja laajentaa yhteistyötä, Kirillin lausui.

Ranskalaisena autokoneiden toimittajan on valtion omistama Renault-autotehdas ja sen kuorma-autoja valmistava Saviem-sisartehdas. Ranskan odotetaan vahvistavan myöhäisemmässä vai heessa panostaan nimenomaan autotehdashankkeessa.

Varapääministeri Kirillin mainitsi, että neuvottelut ovat käynnissä myös länsisaksalaisen Daimler-Benzin kanssa osallistumisesta Kamajoen suunnitelman toteuttamiseen. Hän lisäsi, että Neuvostoliiton ja Länsi-Saksan taloudellinen yhteistyö on myös omiaan parantamaan kansainvälistä tilannetta.

Renaultin ja Daimler-Benzin edustajilla on yhteinen neuvottelutilaisuus yhteistyön ko-ordinoimiseksi Kamajoen suunnitelman yhteydessä.

700 miljoonan frangin ranskalaiset konetoimitukset tapahtuvat seitsemän vuoden luotolla, jonka korko on 5.95 prosenttia.

Järkyttävä totuus. Eräs ruotsalainen valokuvaaja osui sattumalta äskettäin tämän järkyttävän tilanteen todistajaksi lähellä Mexico Cityä sijaitsevalla tiilitehtaalla. Tämä poika on vain yksi niistä useista lapsista, jotka kaivavat savea, josta valmistetaan tiiliä.

PERSIA (IRAN)

Keshvare Sahanshanije Iran

KANSALLISPÄIVÄ: 21. 9.

VALTIONPÄÄMIES: Shahi Mohammed Reza Pahlavi.

ASUKASLUKU: 26,895,000 (1968).

PÄÄKAUPUNKI: Teheran (1.5 milj. asukasta).

RAJANAAPURIT: Neuvostoliitto, Turkki, Irak, Pakistan, Afganistan (maaraja) ja Saudi Arabia sekä sopimusvaltiot Bahrein, Qatar, Abu Dhabi, Oman ja muut sheikkikunnat (meriraja). (Huom. sheikkikunnat mainittava niiden tärkeän poliittisen merkityksen vuoksi).

BRUTTOKANSANTUOTE: Noin 7.7 biljoonaa dollaria (1967) (öljy 13 pros.)

Bruttokansantuote henkeä kohti: 292 dollaria.

PÄÄTUOTTEET: Öljy, puuvilla, villa, matot, hedelmät.

TUONTI (suurempi kuin vienti): Koneet, tekstiilit, tee, sokeri' ylellisyystavarat.

KOULUTUS: 70 pros. lukutaidottomia, eikä näkymiä asiantilan nopeasta muutoksesta.

POLIITTISET PUOLUEET: Hallituspuolue Iran Novin Party: Mardon Party, kumpikin shaahin kannattajia: äärioikeistolainen Pan-Iranist Party: sekä Mosaddeqin perustama Kansallinen Rintama ja kommunistinen Tudeh-puolue, jotka ovat kielletyt.

HISTORIA: Englantilaisten löydettyä vuosisadan vaihteessa öljyä Persiasta maan kohtalo on kiinteästi liittynyt mustaan kultaan. Shaahit ovat vuoron perään myyneet maataan ulkovalloille eli Englannille ja USA:lle antamalla näiden riistää luonnonvaroja ennen kuulumattoman halvalla. 1925 valtaan nousi nykyisen shaahin isä Reza Khan. Hän sai aikaan joitain uudistuksia, mutta maan riippuvuus ulkovalloista vain lisääntyi. Toisen maailman sodan jälkeen maan miehittäneet Liittoutuneet nostivat valtaan Mohammed Reza Pahlavin. Iran menetti edelleen suuren osan todellisista öljytuloistaan, talous oli lamassa, teollisuus lapsenkengissä ja yli 80 pros. väestöstä kärsi jatkuvaa aliravitsemusta.

Ainoan yrityksen Persian vapauttamiseksi imperialismista teki pääministeri Mohammad Mosaddeq, joka hallitusaikanaan kansallisti öljyn. Mosaddeqilla oli kansan tuki takanaan, mutta Englanti ja USA julistivat öljysaarron ja näännyttivät maan polvilleen.

CIA:n avulla Mosaddeq kaadettiin ja Iran liittyi Bagdadin liittoon eli nykyiseen CENTO:on.

Vuonna 1963 Pahlavi aloitti ns. "valkoisen vallankumouksensa". Suuria tiloja ostettiin hyvästä hinnasta suurmaanomistajilta ja myytiin hyvällä hinnalla maattomille maataloustyöläisille. Tämä johtikin tuotannon kasvuun, mutta pienviljelijät ovat nyt saaneet uuden isännän, valtion.

Feodaaliherrat saivat myös korvauksina valtion yritysten osakekantoja, kokonaisia teollisuuden haaroja siirtyi yksityisille. Shaahi Mohammedin aikana ei maahan vieläkään ole luotu niin tärkeätä perusteollisuutta, suurimmat työnantajat ovat länsimaisten yhtiöiden sisaryritysten kokoonpanotentaat.

TALOUDELLISET OLOT: Persiaa johdetaan länteen suuntautuneesti, maata kehitetään ulkomaisen pääoman avulla. Vuoteen 1973 mennessä lasketaan tarvittavan 15 miljardia dollaria ulkomaista pääomaa. Tähänastinen teollinen kehitys suosii ja hyödyttää ennen kaikkea ulkomaisia eturyhmiä. Liikenneyhteyksien paraneminen ja sähkövoiman lisäys ei koidu maan ja kansan hyväksi, koska teollisuus on etupäässä puolivalmisteita käyttävää kokoonpanoteollisuutta. Persian työväen alistettua asemaa käyttävät siis hyväksi myös ulkolaiset kapitalistit.

ARMEIJA: Sotavarustuksiin uhrataan vuosittain 20 pros. budjetti varoista. Vuoden 1970—71 budjetissa menoja on lisätty noin 50 pros., josta suurin osa laivastolle. Armeijan tehtävä on tähän asti ollut kaiken sisäisen opposition nujertaminen, mutta nyt englantilaisten joutuessa vetäytymään Persian lahdelta shaahi Mohammedilla o imperialistisia suunnitelmia: Band Abbasin laivastotukikohtaa laajennetaan nopeasti. Persia vaatii itselleen Bahreinia ja ilmeisesti myö herruutta yli muiden sopimusvaltioiden eli ns. sheikkikuntien. USA on jo luvannut lähettää kuuluisia Phantom-hävittäjiään avuksi.

Berliinistä neuvottelu syyskuun 30 päivänä

Berliini. — Länsiliittoutuneiden edustaja vahvisti viime viikolla liittoutuneiden lähettiläiden jatkavan Berliini-neuvottelujaan syyskuun 30 päivänä. — Lähettiläät kokoontuivat viimeksi heinäkuun 21. päivänä Länsi-Berliinissä liittoutuneiden valvontaneuvoston rakennuksessa.

Bonnissa kansleri Willy Brandt neuvotteli opposition edustajien kanssa Berliinin kysymyksestä. Sekä Bonnin hallituksen että opposition odotetaan muovaavan yhdessä länsiliittoutuneiden kanssa syyskuun 30. päivään mennessä yhteisen ehdotuksen Berliinin-järjestelyksi. Tätä merkittävämpänä kuitenkin pidetään ilmeisesti myös samoissa neuvotteluissa esitettävää Neuvostoliiton ratkaisuehdotusta.

Nixon Irlantiinkin

— Presidentti Richard Nixon tekee yksityisen vierailun Irlannin tasavaltaan 3—5. lokakuuta, vahvisti Yhdysvaltain Dublinin-suurlähetystö lauantaina. Vierailu tapahtuu presidentin Euroopan-kiertomatkan päätteeksi.

ROTUSORTO JA SOTA KESKUSTELUN AIHEENA

Toronto. — Lokakuun 16, 17 ja 18 päivinä on Torontossa kansainvälinen neuvottelukokous, johon odotetaan puhujia ja edustajia monesta maasta. Neuvottelun aiheena on kaksi tämän päivän tärkeintä kysymystä, rotusorto ja sota, kuinka nämä asiat vaikuttavat ihmiskuntaan koko maapallolla, koko ihmiskunnan tulevaisuuteen, ja mitä voimme tehdä tulevaisuutemme eteen. Kokouksen edesvastaajina on useita yliopistoprofessoreja kaikista Canadan maakunnista sekä naistenliittojen, ammattiyhdstyksien ja kirkkojen edustajia. Kaikki kokoukset pidetään Toronton yliopistolla.

Neuvotteluihin on ilmoittautunut useita huomattavia henkilöitä, joilla useilla on omakohtaisia kokemuksia rotusorrosta Etelä-Afrikassa ja Yhdysvalloissa.

Oliver Tambo, Etelä-Afrikan kansallisen eduskunnan varapresidentti;

Ruth First, kirjailija, on ollut Etelä-Afrikan vankilassa maanpetoksesta, ja vapaaksi päästyään joutui poliittiseen maanpakoon;

Herbert Aptheker, historian professori ja johtaja Amerikan Marxin-opin tutkijasäätiössä. Kirjailijana erikoisala Marxin oppi;

Abdul Minty, syntynyt Etelä-Afrikassa, käynyt koulun Lontoossa, opiskellut kansainvälistä politiikkaa. Tunnettu rauhan työn taistelija;

Florence Pinkus, amerikkalainen sielutieteen professori, kirjailija;

Canon John Collins, St. Paul's kirkosta, Lontoosta. Kansainvälisen puolustus- ja avustussäätiön presidentti;

Keith Parker, Indiana-yliopiston oppilasyhdistyksen presidentti;

Huey Newton tai joku muu mustien panttereiden edustaja.

Neuvottelukokouksien työjärjestys on seuraava:

Perjantai-iltana 4—8 rekisteeraus. Kello 8 illalla yleinen kokous Massey Haalilla. Lauantaiaamuna yliopiston Medical Buildingissa alkaa kello 8 keskustelu rotusorrosta, sunnuntaina 9.30 samassa paikassa jaetaan edustajat eri työryhmiin, joista kuullaan raportit iltapäivällä ja päätöslauseet esitetään työryhmien ehdotusten perusteella. Osanotto konferenssiin maksaa $10.00 järjestöiltä ja $5.00 yksityisiltä edustajilta.

Tämä tulee olemaan ainutlaatuinen ja varmaan tuloksellinen ja mielenkiintoinen neuvottelu, johon kehottaisin myöskin suomalaisia osallistumaan eri paikkakunnilta. Ennakkotietoja saa kirjoittamalla International Conference on Racism and War, 76 Huron St., Toronto 130.

Toronton Toimen naisten tiedotuksia

Toronto. — Ensimmäisessä kokouksessamme kesäloman jälkeen päätimme aloittaa toimintamme taas reippaasti. Ensimmäinen tilaisuus on käytettyjen tavaroiden myynti, joita olemme menestyksellisesti pitäneet kaksi kertaa vuodessa. Tämän syksyn myyntipäiväksi päätimme omaksua lauantain, lokakuun 17 päivän, kello 10 aamulla, kello 1 ja päivällistunnin jälkeen kello 2—4.

Tämä on ensimmäinen kerta kun pidämme näin "kaksijatkoiset", siis tällä kerralla tarvitsemme myöskin enempi avustajia, aamu- ja iltapäivällä. Tavaroiden järjestely alkaa heti kiitospäivän jälkeisenä tiistaina, lokakuun 13 päivän aamulla ja jatkuu joka päivä. Kuten tiedätte tästä on paljon työtä, siis jonkukin tunnin apu on tervetullut. Olemme jo saaneet paljon tavaralahjoituksia, ja lisää otamme mielihyvin vastaan.

Kerholle on ehdotettu, että järjestäisimme niin sanotun esittelytilaisuuden, joita paljon nykyaikana pidetään eri tuotannoista.

Nyt on kyseessä Tupperware-muovi-tuotteet, joita ei myydä kaupoissa, vaan ainoastaan esittelyjen kautta. Nämä ovat erittäin hyviä keittiökalusteita ja koska kerhollemme tulee huomattava rahallinen hyvitys tilaisuuden järjestämisestä, päätimme ottaa asian huomioon. Siis järjestämme kahvitarjoilun ja esittelytilaisuuden luultavasti sunnuntaina, marraskuun 1 päivänä, josta ilmoitamme tarkemmin myöhemmin.

Joulukuukahviaiset ja myyjäiset pidetään sunnuntaina, joulukuun 6 päivä. Toivomme, että ystävämme lahjoittavat myyntipöytiin.

Seuraava kerhon kokous on haalilla torstaina, lokakuun 8 päivänä kello 7.30. Jokainen on tervetullut Toimen Naisten kerhoon. — H.T.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Viime viikon torstaina avattiin täällä lopultakin valmistunut 26 mailin pituinen kaupungin keskuksen ohittava Expressway vakituiseen käyttöön. Ontarion maantieministeri George Gomme sai vastaansa McGregor kunnan protesteeraavan edustajiston. "Idästä ja lännestä avataan McGregoriin kuoleman loukkua" selitti tunnusta kantava edustajisto

* * *

Maaliskuun 30 pnä 1970 tapahtuneen Eino Salinin ja Eino Kosken kiväärillä surmaamisen johdosta syytetty 44-vuotias Oiva Olavi Hietamies, Green Pointista, tuomittiin Ontarion ylioikeuden istunnossa perjantaina yhdeksäksi vuodeksi vankilaan. Hän tunnusti kummassakin tapauksessa syyllistyneensä miestappoon, saaden molemmista rikoksista 9-vuotisen tuomion, mitkä hän voi palvella samanaikaisesti.

* * *

Miss Thunder Bay valittiin jo toisen kerran Exhibition Coliseum juhlallisuuksissa. Kuudestatoista ehdokkaasta ensitilan voitti 18-vuotias Diane Nylund, Westgate korkeakoulun ehdokas. Toiselle tilalle tuli Deborah Jensen, 18-vuotias Lakehead Universityn ehdokas.

Ohjelmallisessa esiintymisessä ensitilan saavutti 19-vuotias Twyla Carr laulu- ja tanssinumerolla "Bonjangles".

* * *

Seurapeli-ilta on Finnish-haalilla, 316 Bay St., perjantaina, lokakuun 9 p., alkaen kello 7.30 ip. Tervetuloa, sanovat Aikamme naiset kerhon järjestäjät.

* * *

Canadan kommunistipuolueen kansallinen johtaja Wm Kashtan saapuu tänne lännen puhujamatkaltaan maanantaina, lokakuun 5 pnä. Hänelle on järjestetty sanomalehti- ja radio raportteerien haastattelukonferenssi heti puolisen jälkeen. Myöhemmin iltapäivällä hän puhuu Lakehead yliopistolla.

CKPR-TV asemalta hän puhuu kello 6.15 illalla.

Yleinen puolueen jäsenten ja kutsuvieraitten tilaisuus on Labor Temple-haalissa, 516 High St., alkaen kello 8 illalla. Hän selostaa taistelua miljoonan uuden työmaan vaatimuksen puolesta, koska lisääntyvä työttömyys seuraa Trudeaun hallituksen 'inflaatiotaistelu' politiikkaa, mitä on seurannut hintojen ja verojen kohoaminen. — ATH.

TASS:ille toimisto Espanjaan

Madrid. — Madridissa avataan piakkoin TASS:n toimisto ja Moskovassa aloittaa toimintansa Espanan uutistoimiston Efen kirjeenvaihtajantoimisto. Tästä on sovittu molempien uutistoimistojen pääjohtajien tekemällä sopimuksella.

NL ja Kiina sopimukseen Habarovskissa

Habarovsk. — Habarovskissa on päätetty neuvottelut ja allekirjoitettu pöytäkirjat tavaranvaihdon aiheuttamista keskinäisistä maksuista Rabarovskin, Primorin ja Amurin kansantasavallan Heilungkiangin maakunnan kauppayhtiön edustajien kesken.

Käytännöllinen ja paljon kysytty

Englantilais-suomalainen SANAKIRJA

Toimittanut YRJÖ HALONEN

461 SIVUA — HINTA SID. $3.50

Postitilauksiin lisättävä 15c postikuluja.

Sanakirjassa on hakusanojen jälkeen sulkumerkkien sisään merkitty kuinka sana äännetään. Merkintä on tehty suomalaisilla kirjainmerkeillä.

Hankkikaa itsellenne tämä TASKUKOKOA oleva käytännöllinen sanakirja.

Vapaus Publishing Company Ltd.

P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

VANCOUVERIN SUOMALAISEN LEPOKOTIYHDISTYKSEN

SYYSJUHLA

I.O.S. haalilla

Kamloops and Hastings Sts.

Lauant., lokakuun 10 pnä klo 8 ill.

Ohjelmaa ja lopuksi tanssia.

Hyvä kahvitarjoilu.

OVILIPUT $1.50 TERVETULOA! Johtokunta.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on Aini Grundsten, Whitefish, Ont., lahjoittanut $2.00.

CSJ:n SUDBURYN osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksesta.

Tilatkaa Vapaus

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

PIANOHAITARI MYYTÄVÄNÄ

HYVÄSSÄ KUNNOSSA OLEVA italialainen "Accordiana" pianohaitari myytävänä. Lähemmin: puhelin 673-3355.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street. Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

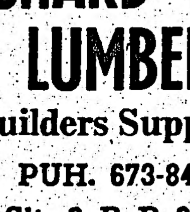

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

HIRVEN metsästyskausi ALKAA KOHTA
KÄÄNTYKÄÄ PUOLEEMME KAIKENLAISTEN METSÄSTYSTARPEIDEN SUHTEEN.
Monipuolinen laatuvarasto pyssyjä ym.
Voimme tarkistaa pyssynne tähtäimien tarkkuuden tai asettaa uudet
LARRY'S CYCLE & SPORTS LTD.
230 Elgin St., Arena rakenn. Puh. 675-8660

SUDBURYN UUTISIA

LAPSI SAI SURMANSA

Neljäntoista kuukauden ikäinen Kenneth George Leduc, Chelmsfordista, sai surmansa oman kotinsa ajotiellä viime keskiviikkona, kun hän joutui pienen kuorma-auton takapyörän ruhjomaksi.

Dowlingin OPP tiedoitti, että Garson Beck, Chelmsfordista, peruutti kadulle Leducin ajotieltä ja poika sai surmansa. Tapauksen johdosta ei ole nostettu syytettä. Tri Edgar Leclair, Azildasta, on nimitetty kuolemansyyntutkijaksi.

LAUTAKUNTA EI SYYTTÄNYT KETÄÄN

Viime elokuun 14 päivänä kotinsa edustalla, 432 Pine-kadulla tapahtuneen auto-onnettomuuden johdosta surmansa saaneen kaksivuotiaan Wendy Pentonin kuolemansyytä tutkinut lautakunta selitti viime viikolla, että lapsukaisen kuolemaan ei ollut kukaan syyllinen.

Lautakunta ehdotti kuitenkin, että Pine-kadun pohjoispuolella kiellettäisiin autojen pysäköinti, koska kuulustelujen yhteydessä ilmeni, että lapsi juoksi pysäköidyn auton takaa ja joutui Albinson-kadulla asuvan Gilles Charboneaun ohjaaman auton runtelemaksi ennen kuin hän ehti pysähdyttää ajokkiaan.

KAKSI SAI SURMANSA NO. 17 MAANTIELLÄ

Sunnuntai-iltana no. 17 maantiellä lähellä Naughtonia tapahtunut kahden auton yhteentörmäys johti kummankin auton ajurin kuolemaan. Surmansa saivat 37-vuotias Fon (Jim) Lum, 45 Beech-kadulta Sudburysta, ja 53-vuotias Frederick Brown, Whitefishistä.

Maakuntapoliisien antamien tietojen mukaan onnettomuus tapahtui kello 11.45 illalla kun maantien itäiseen suuntaan kulkenut auto törmäsi päin vastaan tullutta autoa sen jälkeen kun auton ohjaaja oli menettänyt ajokkinsa kontrollin ohitettuaan kuorma-auton.

PEUKALOKYYTILÄISEN RYÖSTÖSTÄ 2 VUOTTA

Tuomari Anthony Falzetta langetti kahdelle amerikkalaiselle viime viikolla kahden vuoden kuritushuonetuomion sen johdosta, kun he olivat ryöstäneet erään peukalokyytiläisen aseella uhaten.

Oregonista kotoisin olevien, 20-vuotias Robert Prentice ja 21-vuotias Edward Lee Schroeder, sanottiin ottaneen lähellä Burwashia autoonsa Ottawasta kotoisin olleen 18-vuotiaan Chris Darlingin ja ryöstäneen häneltä $3.00 starttipistoolilla uhaten.

Jenkkipojat sanoivat päättäneensä ryöstää peukalokyytiläisen jo ennen kuin ottivat hänet kyytiin, koska he olivat rahattomia ja 3,000 mailin päässä kotoaan.

ASUNTOJA VÄHEMMÄN

Central Mortgage and Housing Corporation Sudburyn viraston johtaja J. E. Thompson ilmoitti viikonlopulla, että Sudburyn kaupungissa on kuluvan vuoden aikana aloitettu rakentamaan vähemmän asuntotaloja kuin vastaavana aikana viime vuonna, vaikka asuntojen rakentamista varten varattua lainarahaa onkin "kaksinkertainen määrä viime vuoteen verrattaessa".

Viime viikon loppuun mennessä Sudburyssa oli kuluvana vuotena aloitettu 612 asunnon rakentaminen ja vastaava lukumäärä oli viime vuonna 849.

$600 SAKKOJA JOEN SAASTUTTAMISESTA

Viime viikolla käydyssä viisi tuntia kestäneessä oikeuskuulustelussa tuomari A. Falzetta havaitsi, että National Steel Corporation of Canada-yhtiö oli saastuttanut kolme kertaa lähellä Capreolia sijaitsevaa Roberts-jokea.

Yhtiötä, joka suorittaa teräsmalmin avokaivausta Capreolin länsipuolella, vastaan nostettiin Ontarion Water Resources Commissionin toimesta syytteet joen veden saastuttamisesta huhtikuun 13, 14 ja 15 päivinä.

Tuomari Falzetta havaitsi, että joen saastuttaminen oli tapahtunut "vahingossa" ja määräsi yhtiön maksamaan yhteensä $600 sakot ilman kuluja.

JOHTAJAEHDOKKAAT MOITTIVAT INCOA

Sudburyssa viime viikolla kampanjakiertueella olleet Ontarion ND-P:n puoluejohtajaehdokkaat Walter Pitman ja Steven Lewis moittivat kumpikin Incoa rikkikaasusta, huonosta asunto-ohjelmasta ja siitä, kun yhtiö on melkein täydellisesti amerikkalaisten omistuksessa.

Kumpikin johtajaehdokas vieraili Incon työläisten uudella asuntoalueella, joka sijaitsee noin kuusi mailia Sudburysta länteen ja missä asuu noin 1,000 miestä suljetulla alueella olevissa asuntovaunuissa.

Heille tehtiin valituksia huonosta ruoasta, epäkäytännöllisistä ja huonoista pesu- ym. toilettimahdollisuuksista, ahtaista asuntotiloista, rajoitussäännöistä, jotka pakoittavat miehet kantamaan jatkuvasti henkilöllisyystodistusta ja kuraisista kaduista sekä pihamaista.

Asuntoalue rakennettiin tänä kesänä ja se käsittää asuntovaunuja, joissa kussakin asuu 20 miestä, kaksi miestä pientä huonetta kohden. Koko alue on suljettu aitaukseen, johon päässee vain vartijan luvalla.

Mr. Pitman sanoi asuntoalueen ilmapiirin muistuttavan keskitysleiriä.

Suurin osa alueella asuvista miehistä on kotoisin Atlantin rannikkomaakunnista ja mr. Lewis sanoi heidän olotilansa olevan hiukan paremman kuin "laumatyöläisten, jotka ovat vieroitetut omaisistaan ja joita pidetään työnantajan toimesta."

MUISTILISTA

Vuotuinen harvestibingo on Finnish haalilla torstaina, lokakuun 8 pnä, alkaen kello 7.30 illalla. Monenlaisia maantuotteita, alueellamme kasvatettuja parhaita herkkuja on silloin saatavana kantamuksittain.

Kuuluisuutta ja yleistä tunnustusta saanut torontolaisten suurjuhlassa esittämä huvinäytelmä "Parittomat" esitetään Finnish haalilla, Sudburyssa, sunnuntaina lokakakuun 4 pnä, kello 1.30 ip. Näytelmä esitetään täällä vain kerran. Oviliput $1.50 hengeltä. Tervetuloa, sanovat torontolaisvieraat.

Sävel-kuoron lauantainen iltapäivän vietto hyvine hernerokka-aterioineen on Laila ja Leo Nordmanin asunnolla Wanupissa (aivan urheilukentän laidassa lauantaina, lokakuun 3 päivänä, klo i ip. Tervetuloa.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

SPRINGER PARK ERIKOISUUKSIA

Kananjalkoja	39c lb.
Jauhinlihaa	49c lb.
Weiner-makkaroita	39c lb.
Essex pekonia	39c lb.
MacIntosh Omenia, uusi sato ½ vakkaa	$2.75

Leimattua lännen
Naudanlihapuoliskoita lb. 59c

Sian puoliskoita (vähä rasvaisia ilman päätä)	lb. 49c

Uusia jäädyttäjiä
Täydellisesti taattuja

8 kuutiojalan	$149.88
15 kuutiojalan	184.88
20 kuutiojalan	198.88
25 kuutiojalan	238.88

Springer Park Farms
45 Elm St. W., CPR:n ylikäyt. vier.

1971 FORD
Se menevä ajokki!
POIKETKAA KATSOMASSA
CHARLES ALATALO ja SULO HEINO, kokeneet ja avuliaat suomalaiset myymämiehemme voivat järjestää teille koeajon.
Cambrian Ford merkitsee parempaa kauppaa
CAMBRIAN FORD
Puh. 673-9501
65 Larch St. ja Kingsway

29. 6. 13. 20.

24. 29.

Sävel-kuoron iltapäiväjuhla ja päivällinen 3 pnä

Sävel-kuoron syystoiminnan aloittamisen merkeissä on Laila ja Leo Nordmanin kodissa, Wanupissa erikoinen "iltapäivän vietto" lauantaina, lokakuun 3 päivänä, kello 1 iltapäivällä.

Sinne järjestetään mielenkiintoisia seurapelejä, hyvä hernerokka-ateria jne. Kuten on jo aikaisemmin tiedoitettu, Sudburyssa tämän viikonvaihteen aikana vierailevan Suomi-Seuran toiminnan johtaja Tauri Aaltio Helsingistä, on tilaisuudessa kutsuvieraana ja hän haluaa tavata mahdollisimman useita täkäläisiä kansalaisiamme. Leo ja Laila Nordmanin asunto on aivan Wanupin urheilukentän reunassa, joten se on helposti löydettävissä.

Tervetuloa lähellä ja kaukaa tähän erikoiseen iltapäivätilaisuuteen.

Harvestibingoon on saatu jo paljon lahjoituksia

Peltojen sekä kasvi- ja hedelmätarhojen tuotteita Finnish haalilla lokakuun 8 pnä pidettävään harvestibingoon kerääväť henkilöt ovat ilmaisseet tyytyväisyytensä ja kiitollisuutensa niistä avokätisistä lahjoituksista, mitä he ovat jo saaneet.

"Vaikka keräys vie aikaa ja polttaa jossakin määrin bensaakin, niin tehtävä tuntuu mieluisalta avustajien myötämielisyyden johdosta", kertoi eräs kerääjistä eilen illalla.

Toinen kerääjä ilmaisi samanlaisia ajatuksia selittämällä, että perunoita, juurikasveja ja muita elonkorjuun aikaisia tuotteita on annettu avokätisesti siitäkin huolimatta vaikka kovien ja pitkäaikaisten sateiden vuoksi monet alavilla alueilla olevat pellot ovat miltei järvinä. Jos ei ole esim. perunoita saatu tulvaveden alta kaivetuksi, niin silloin on lahjoitettu jotakin muuta, sanoi tämä kiitollinen kerääjä.

Alustavat tiedot viittaavat siihen, että lokakuun 8 pn. harvestibingossa on taas suuria määriä monenlaisia hyviä maantuotteita, joiden lisäksi komitea on päättänyt hankkia jotakin erikoista, josta yksityiskohtaisemmin tuonnempana. Harvestibingossa tavataan, eikös juu?

Sudburyn osuusmeijerin puolivuosikokouksesta

Sudburyn Tuottajain ja Kuluttajain Co-Op. Dairyn puolivuosikokous pidettiin Sampo-haalin upeassa juhlasalissa syysk. 26 p. kello kymmeneltä. Puhetta johti John Passi, pöytäkirjaa piti ja lehtiraportterina toimi sihteeri; äänestyskomiteassa toimivat Vic Jutila, Olli Penttilä ja Jalmari Niveri.

Esimies teki selkoa liikkeen viime puolenvuoden toiminnasta ja V. Kallio luki tiliraportin 1970 ensi puoliskolta mikä osoitti varsinaisen maitoalan tuottaneen tappiota $2,556.50; mutta korko ja huoneiden vuokrat auttoivat "maito-businesta" niin paljon, että puolen vuoden voitoksi tuli $512.29.

Sitten sihteeri luki laatimansa ja johtokunnan hyväksymän yleisen vetoomuksen Retail-Wholesale & Department Store Unio Local No. 579 AFL. CIO. CLC., johon unioon CO-Op. Dairyn työläiset kuuluvat, ja jonka dokumentin puolivuosikokous myös yksimielisesti hyväksyi.

E. M. J.

Hendrix kuoli huumausaineeseen

Lontoo. — Amerikkalainen pop laulaja Jimi Hendrix kuoli hiljattian liialliseen huumausaineiden käyttöön, ilmoitettiin lontoolaisesta St. Maryn sairaalasta.

Hendrix tuotiin tajuttomana sairaalaan keskipäivän aikaan. Hän oli nauttinut huumausaineita, eikä häntä enää pystytty virvoittamaan.

Hendrixin agentit totesivat tiedonsaatuaan: "Todella traaginen uutinen. Jim oli show maailman suurimpia hahmoja. Hänen kuolemansa on menetys koko maailman pop-musiikille."

Hendrixille tehdään ruumiinavaus ja oikeusviranomaiset tutkivat hänen kuolemaansa.

Niilo Kautiaisen muistolle

Beaver Lake. — Yllättäen ja vavahduttaen saapui kotikyläämme surunviesti, että täällä, Sudburyssa ja laajasti ympäristössä tunnettu Niilo Kautiainen oli kuollut syyskuun 21 pnä Sudbury Memorial sairaalassa. Tiesimme kyllä että Niilo ei ollut hyvässä terveydessä mutta emme uskoneet, että lopullinen poismuutto oli näin lähellä.

Niilo vietti lapsuutensa, nuoruutensa ja saapa sanoa melkein koko suurimman osan elämästään täällä Beaver Lakella osallistuen nuoriso- ja muuhun toimintaan innolla täällä ollessaan. Täällä hän myöskin kävi koulunsa. Niihin aikoihin puolivuosisata sitten ei täällä ollut autoja ei traktoreita eikä muita koneita paitsi hevonen, ja talvella meillä kaikilla sukset jalkoina kuljimme. Puhuimme usein suurhiihtäjä ja maailmanennätysmiehestä Niskan Jussista ja muista. Niinpä kävikin, että isä-Kautiainen tilasi Niilolle Niskan Jussin valmistamat sukset ja ne olivatkin loistokapineet ja ensimmäiset Suomesta tänne tulleet sukset. Muut käytimme omatekoisia.

Niilo osallistui moniin rientoihin mutta näyttämötaide oli jo nuorena lähinnä hänen sieluaan ja sydäntään. Kuka voi luetella ne monet suurnäytelmät joihin hän osallistui erinomaisella menestyksellä. Silloin kun meillä oli täällä muukin toiminta loistokaudessaan oli myöskin näyttämötaide, ja sen maine kiiri kautta koko laajan maan lehtiemme välityksellä ja näytelmävoimat olivat hyvät. Kaikki suuret näytelmät näyteltiin ensimmäisten joukossa täällä ja Niilo oli innolla ja sydämestänä mukana. Niin kuin me voimme tietää jotakin urheilusta ja muusta kun meiltä kysytään, Niilo kyllä muisti näytelmien nimet suoralta kädeltä niin kuin kirjasta lukien. Kuka lukee hänen ja monen muun pitkät harjoitusmatkansa haalille näytelmäharjoituksiin kun niissä kuljettiin ja näytelmät seurasivat tiheässä tahdissa toinen toistaan. Eikä Niilon näytteleminen loppunut kun hän muutti muualle, sillä hän esiintyi näytelmissä Kirkland Lakella ollessaan, samoin Sudburyssa, joten vanha innostus taiteeseen veti jatkuvasti, mutta sairaus teki kaikesta lopun ja hiljentää vauhtia meiltä kaikilta.

Jos jolloinkin joku kirjoittaa Beaver Laken näytelmätaiteen historiasta niin muiden nimien ohella sinun nimesi Niilo ei koskaan unohdu eikä himmene.

Näillä muutamilla sanoilla olen tyytynyt muistelemaan Niilo, sinun elämästäsi vaan paremmin näyttämötaiteen puolta. Tämä ei tarkoita sitä, että olisimme unohtaneet monet muut rientosi ja työsi.

Muistan sinut ja koko perheen lähimpänä ja hyvänä naapurina jonne aina riennettiin juttusille ja kun apua tarvittiin tiedettiin, että sieltä ojennettiin auttava käsi aina. Meillä oli monia persoonakohtaisia unohtumattomia muistoja, siksi tuntuukin suru raskaalta äkkinäisen poismuuttosi johdosta. Kuinka pidetty Niilo olit, sitä todisti se laaja ystäväjoukko joka oli saapunut kunnioittamaan muistoasi ja sanomaan viimeiset jäähyväiset sinulle Lougheedin hautaustoimistoon syyskuun 23 pnä, ja ne ihanat kukkaset ja muistonosoitukset.

Vainaja sai viimeisen leposijansa Sudbury Park Lawn kalmistossa. Lepää rauhassa Niilo, emme unohda työtäsi ja muistoasi.

Naapurisi Niko.

Bolivia maksaa Yhdysvalloille

La Paz. — Bolivian hallitus ilmoitti viime viikolla maksavansa amerikkalaiselle öljy-yhtiölle Gulfille 78 miljoonan dollarin korvauksen sen johdosta, että yhtiön Boliviassa oleva omaisuus kansallistettiin viime vuoden lokakuussa.

Hallitus ilmoitti, että korvaussumma maksetaan 20 vuoden kuluessa. Ilmoituksessa kuitenkin huomautettiin, että jos yhtiön kolme öljyesiintymää ehtyvät ennen määräajan päättymistä, siihen saakka maksettu korvaus katsotaan riittäväksi.

Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

KAUNEIMMAT SYKSYN KUKAT
hyvän ystävämme
NIILO KAUTIAISEN
MUISTOLLE
Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Anelma ja Sulevi Särkioja	Pirkko ja Bill Salminen
Ida ja Frank Mäkinen	Viola ja John Passi
Helena Perämäki	Aili ja Sofia Herranen
Piispaset	Vieno ja Toivo Salo
Mari ja Matti Johnson	Senja ja Vic. Jutila
Helmi ja Yrjö Palomäki	

BEAVER LAKE ONTARIO

Svoboda Suomeen

Tshekkoslovakian Sosialistisen Tasavallan presidentti Ludvik Svoboda saapuu lokakuun alussa viralliselle valtiovierailulle Suomeen. Nelipäiväinen vierailu 6—9 lokakuuta on presidentti Svobodan ensimmäinen Suomeen suuntautunut käynti.

Kutsun presidentti Svobodalle esitti presidentti Urho Kekkonen virallisella vierailullaan Tshekkoslovakiassa viime vuoden lokakuussa.

Natsi-"lääkäri" aukoi kaasuhanoja

Frankfurt, Länsi-Saksa. — Sotarikollisuudesta syytteessä oleva 64-vuotias tri Horst Schumann jota syytetään yli 15,000 ihmisen murhaamisesta natsien keskitysleireillä, tunnusti viime viikon lopulla, että hän itse käänsi auki hanoja, joiden läpi virtasi kuolettava kaasu kuolemanselleihin.

Tuomarin kysyessä, että käänsikö Schumann henkilökohtaisesti auki kaasuhanoja tämä vastasi: "Kyllä, varmasti." Schumann, joka väittää toimineensa määräysten alaisena, sanoi olleensa voimaton vastustamaan Hitleriä.

Tri Schumann piilotteli Ghanassa vuoteen 1966 asti vuonna 1964 vallasta syöstyn Kwame Nkrumain hallituksen turvin, mutta uusi Accran hallitus allekirjoitti Länsi-Saksan kanssa rikollisten palauttamissopimuksen ja Schumann palautettiin Länsi-Saksaan kaksi vuotta myöhemmin.

Oikeuskuulustelun uskotaan kestävän useampia kuukausia.

Hussein, Arafat tekivät sopimuksen Jordaniassa

(Jatkoa sivulta 1)

johtaja Arafat jatkavat edelleen yksityisluontoisia keskusteluja.

Sopimuksen päätavoitteena on verenvuodatuksen lopettaminen ja "Jordanian suojeleminen imperialistien vehkeilyltä". Sopimuksen viimeisessä artiklassa annetaan kannatus Palestiinan vallankumoukselle 'kunnes se saavuttaa tavoitteensa, täydellisen voiton niskurimaisesta Israel-vihollisesta".

Arafat esitti Kairossa 8 kohtaa käsittävän vaatimuksen:

— Viivyttelemätön ampumisen lopettaminen minkä arabijohtajat takaavat;

— Kaikkien Jordanian asevoimien vetäminen etulinjoille, pois Ammanista;

— Kaikkien palestiinalaisten — heitä arvellaan olevan pidätettynä 20,000 yksistään Ammanissa, viivyttelemätön vapauttaminen.

— Kaikkien, mr. Arafatin sanojen mukaan, Palestiinan vapausliikkeen tuhoamiseksi vehkeilleitten siviilija sotilasjohtajien vangitseminen ja oikeuteen vetäminen

— Jordanian asevoimien yksinomaiseksi komentajaksi on nimitettävä uudelleen kenraalimajuri Mashhour Raditah.

— Muodostettava komitea, jonka tehtävä on tutkia Jordaniassa viimeksikuluneen 10 päivän aikana vallinnutta verenvuodatusta.

— Uuden siviilihallituksen hetikohtainen muodostaminen reformien toteuttamiseksi perustuslain puitteissa.

Rakennusalan kiista lainlaatijakuntaan

(Jatkoa sivulta 1)

gumenttien kuulustelut.

Sen jälkeen — elokuun 8 pnä hyväksytyn lain sanojen mukaan — hallitus määrittelee dekriitillä kolmen vuoden ajaksi työolosuhteet kaikille (rakennusalan) työläisille Quebecin maakunnassa.

Elokuun 8 pn laki hyväksyttiin, näin on selitetty, Quebecin ekonomian häiriintymisen välttämiseksi lakolla, mikä oli halvaannuttanut kaiken rakennustyön Montrealin ulkopuolella.

Ennen lain hyväksymistä 200,000 jäsentä käsittävä Quebecin työväenliiton (CLC) persiedntti Louis LaBerge varoitti, että väkivaltaisuuksia voi kehittyä hänen edustamansa union ja sen kanssa kilpailevan National Trade Unionsin (CNTUn) jäsenten välillä. Viimeksimainitussa pääasiassa Quebecissa toimivassa ranskankielisessä uniossa on 225,000 jäsentä.

Kiistan perustana on CNTU:n vaatimus, että Montrealin ulkopuolella työskenteleville rakennustyöläisille, jotka muodostavat huomattavimman osan CNTU:n jäsenistöstä, myönnetään palkka-pariteetti Montrealin rakennustyöläisten kanssa.

Muualla Quebecissa työskentelevät rakennustyöläiset saavat jopa $1.65 tunnilta heikompaa palkkaa kuin Montrealin rakennustyöläiset.

Elokuun 8 pnä hyväksytty laki keskeytti (suspended) lakkoutumisoikeuden 30-päiväisen neuvottelukauden ajaksi ja tämä lakko-oikeuden keskeytys jatkuu automaattisesti heti sen jälkeen kun hallitus määrittelee uuden työehtosopimuksensa.

Laissa määritellään $5,000—$50,000 sakko päivältä ja korkeintaan vuoden vankilatuomio mille tahansa uniojohtajalle jota pidetään vastuussa lakosta tai työnantajalle joka aiheuttaa työsulun.

Uusia aseita USA:sta Israeliin

Washington. — Kahdeksantoista Phantom-hävittäjää toimittaa Yhdysvaltain hallitus Israelille vielä tämän vuoden aikana, kerrotaan Washingtonin asiantuntevista lähteistä.

USA toimittaa Israelille neljä tai viisi Phantomia kuukaudessa tänä vuonna.

Israel on menettänyt taisteluissa yhdeksän niistä hävittäjistä, jotka Yhdysvallat myi sille presidentti Johnsonin hallituksen vuoden 1968 joulukuussa tekemällä päätöksellä.

Yhdysvaltain hallituspiirit ovat sitä mieltä, että lähi-idän sotilaallinen tasapaino on järkkynyt sen jälkeen kun aselepo astui voimaan elokuun 8. pnä. Presidentti Nixon on jatkuvasti korostanut, että USA ryhtyy tiettyihin toimenpitesiin, jos sotilaallinen tilanne muuttuu Israelille epäedulliseksi. Tätä veruketta käytetään nyt Israelin aseistamiseksi.

Israelin pääministeri Golda Meir on lähes vuoden ajan pyytänyt USA-ta toimittamaan Israelille 25 Phantom-hävittäjää ja satakunta ääntä nopeampaa Skyhawk-konetta.

Israelilaisia on koulutettavana USA:ssa erilaisten elektronilaitteiden ja ohjustentorjuntalaitteiden käyttöön. USA on aikeissa toimittaa myös kyseisiä laitteita Israeliin.

Poliisi ampui johtajan

Santo Domingo. — Dominikaanisen tasavallan presidentti Joaquin Balaguer määräsi viikonlopulla tapahtuneesta maan kommunistisen puolueen johtajan murhasta suoritettavaksi korkeatasoisen tutkimuksen. Poliisin sanotaan ampuneen kommunistisen puolueen johtajan, joka oli jo toinen samanlaatuinen murha viimeisen yhdeksän viikon aikana.

Mr. Laird Turkkiin

Washington. — Valkoisesta talosta ilmoitettiin viikonlopulla, että USA:n puolustusministeri Melvin R. Laird vierailee Turkissa ja Kreikassa lokakuun 1—5 pnä tarkistaakseen uudestaan yritykset ylläpitää ja vahvistaa NATO-suhteita.

HENKILÖKOHTAINEN
JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
jotka ilmestyvät
Lännen numero jouluk. 15 pnä
Itä-Canadan joulukuun 17 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNEA
UUDELLE VUODELLE
toivotamme kaikille tovereille ja ystävillemme!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $5.00

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille ystävillemme!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $3.00

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.